Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 142 (13.404).
25 июнь
1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ВЛКСМнинг яқинда ўтиб тамомланган XV съезди совет ёшлари ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг 24 июнда бўлиб ўтган пленуми съезд якунларига ва республика комсомол ташкилотининг вазифаларига бағишланди. Пленумда Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева доклад қилди.

Пленум қатнашчилари республиканинг барча комсомоллари, барча ёшлари номидан съезд қарорларини қизғин маъқулладилар, бу қарорларни муваффақиятли суратда амалга оширишга бел боғлаганликларини ва шу тариқа мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг жонажон партия XXIII съезди белгилаб берган улкан программасини рўёбга чиқаришга ёш ватанпарварлар ҳиссасини тағин ҳам оширишга тайёр эканликларини билдирдилар.

Пленумда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, комсомол комитетларининг иш услуби ва методларини янада такомиллаштириш масалаларига катта эътибор берилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзоси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. М. Мусахонов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. Т. Дувакин нутқ сўзладилар. (ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ ХАБОРОТИ

Чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш ярим йиллик планини чорва моллар сонини ўстириш бўйича 127 процент, сут бўйича 108 процент, тухум бўйича 113 процент қилиб муддатидан олдин бажарилди.

20 июнга қадар 3 миллион 895 минг тонна, ёки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 838 минг тонна кўп чорва; 17 миллион 135 минг тонна, ёки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 1 миллион 128 минг тонна кўп; 7 миллиард 350 миллион дона, ёки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 732 миллион дона кўп тухум харид қилинди.

Чорвачилик маҳсулотларини пландан ташқари харид қилиш давом этмоқда.

Россия Федерацияси, Украина ССР, Белоруссия ССР, Литва ССР, Латвия ССР ва Молдавия ССР хўжаликлари давлатга чорва, сут ва тухум сотиш ярим йиллик планини муддатидан олдин бажардилар.

ШОЛИКОРЛИКНИНГ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг қарори билан мамлакат шоликорлигининг илмий маркази — Бутуниттифоқ шоликорлик институти барпо этилди. Бу институт Кубань шоликорлик тажриба станцияси базасида ташкил этилди.

Янги институт коллективи шоликорликнинг назарий ва амалий масалаларини ишлаб чиқиш билан шуғулланади, шунингдек шоли етиштириш соҳасидаги тадқиқотларга илмий раҳбарлик қилиш ва бу тадқиқотларни координациялашни таъминлайди. (ТАСС).

ГАЗЕТА МУКОФОТЛАНДИ

Молдавия меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларни коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги кўп йиллик самарали ишлари учун, ўн мингинчи сони чиқиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми республика газетаси **«Молдова сочиалистэ»ни Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлади. (ТАСС).

ДЕҲҚОНЧИЛИК НЕГИЗИ

Суғориш ва ердан тўғри фойдаланиш масаласи ҳозир қишлоқ хўжалигида энг муҳим иш бўлиб қолди. Ирригация ва мелиорацияни баъзи кишилар шу вақтгача деҳқончилик комплексига кирадиган тадбирлардан бири деб тушунган бўлса, эндиликда у деҳқончилик маданиятининг негизи, прогрессив агротехникани тўла-тўкис амалга оширишнинг, экинлардан мўл ҳосил олишнинг бош омили эканлиги ҳаммага равшан бўлиб қолди. Буни КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми совет деҳқонларига яхшилаб тушунтириб берди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг кечагина бўлиб ўтган III пленуми май Пленумининг якунлари ва республикада ирригация-мелиорация ишларини кенг ривожлантириш негизида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини етиштиришни кўпайтириш соҳасида Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги масалани кўриб чиқиб, қарор қабул қилди. Пленумда бу масаланинг кўрилиши тасодифий эмас. Суғориладиган деҳқончилик билан, айниқса пахтачилик билан шуғулланувчи республикамизнинг юзини ва деҳқончиликнинг бундан буёнги истиқболини ирригация-мелиорациясиз тасаввур этиб бўлмайди. Чунки, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ирригацияни ривожлантириш барча хил қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олишнинг бош йўлидир.

Республикамизда ирригация-мелиорация соҳасида катта ишлар қилинди. Етти йилликнинг ўзида 15 минг километрдан кўпроқ коллектор-зовур шохобчалари қурилди ва ишга туширилди. 400 минг гектарга яқин суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, шу муддат ичида 500 минг гектардан кўпроқ суғориладиган ерлар қониб сув ичадиган бўлди. Бироқ, катта-катта майдонлардаги ерларнинг мелиоратив ҳолати кўнгилдагидек эмас. Республикада жамики суғориладиган ерларнинг ярмига яқини озми-кўпми шўр босган, ёки шўр босадиган майдонлардан иборат. Суғориш соҳасида ҳам жиддий камчиликлар бор. Ерларни суғориш учун кўпинча сув етишмай қолади. Бу нуқсонлар пахта етиштиришни кўпайтиришга салбий таъсир қилиб келмоқда. Республикамиз деҳқончилигига бир назар ташласак, шуни кўрамизки, сув, тупроқ, иқлим жиҳатдан бир хил шароитда бўлган область, районлар мелиорация ва суғоришнинг ҳар хил бўлиши сабабли ҳосилдорликда бир-биридан катта фарқ қилади. Хоразм областининг ерлари бир вақтлар мелиорация жиҳатидан жуда ёмон бўлган. Яқингинада ҳам бу ерларда гектаридан 10-12 центнер ҳосил оладиган районлар, хўжаликлар кўп эди. Ерларни мелиорациялашга, коллектор-зовурлар қазишга зўр бериш натижасида ҳозир бутун областда 35 центнердан ҳосил олинмоқда. Ирригация-мелиорация ёмон бўлган бошқа область, районларда эса ҳамон паст ҳосил олинаётир. Шўр босган ва ярим шўр босган ерларда ҳосилдорлик 10-50 процентгача пасайиб кетмоқда. Бунинг устига ҳосил 15-20 кун кеч етилмоқда. Суғориш тармоқларининг анчагина қисми тартибга келтирилмаганлиги, сувдан тежаб фойдаланмаслик натижасида экинлар қониб сув ичмаётир. Бу ҳол пахта ҳосилдорлигининг пасайишигагина эмас, бошқа экинларнинг ҳам вақтида сув ича олмаслигига сабаб бўлмоқда. Бундан хўжаликларга ва давлатга қанчалик зарар етиши ўз ўзидан аён.

1965 йилда Ўзбекистон колхоз ва совхозларида 130 минг гектар ердан фойдаланилмади. Ҳамма областда ҳам катта-катта майдонларга экин экилмай қолди. Ерни ўзлаштиришдан олдин ирригация-мелиорация ишларини тўғри йўлга қўймаслик натижасида ана шундай бўлди. Ҳолбуки бу ерларни ўзлаштириш учун қанчадан-қанча куч, маблағ сарф бўлган эди. Ер — хазина. Ер халқ бойлигининг манбаи. Уни ардоқлаш, ҳар бир дона тупроғини қадрлаш керак. Ерни қанчалик яхши ишласак, тупроқнинг структурасини қанчалик созласак, у биздан ўз инъомини аямайди. Ердан тўғри фойдаланиш, унинг битмас-туганмас бойликларини қўлга киритиш совет деҳқонларининг, хўжалик раҳбарларининг, мутахассисларнинг ва раҳбар ходимларнинг диққат марказида туриши зарур бўлган муҳим вазифадир. Буни Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг III пленуми алоҳида таъкидлади. Ҳар бир хўжаликда ердан фойдаланиш қандай аҳволда эканлигини сира кечиктирмай аниқлаш, бу ерларнинг қишлоқ хўжалик оборотидан чиқиб қолишига қандай ҳоллар сабаб бўлганлигини таҳлил этиш, ерларни тиклаш чораларини белгилаш зарур.

Ер ва сув. Деҳқончиликда бу иккиси эгизак. Лекин суғоришнинг самараси ернинг мелиоратив ҳолатига боғлиқ. Ер яхши ишланмаган бўлса, суғоришнинг манфаати пасаяди. Шу билан бир вақтда, суғориш ишлари маромида олиб борилмаса, ернинг унумдорлигига путур етади. Шунинг учун ирригация-мелиорацияни бир-бирига мослаб олиб бориш, ерларни ўзлаштиришнинг комплекс тадбирларини мукаммал амалга ошириш керак. Шўр экиннинг офати. Суғориладиган ерларнинг катта қисми шўрхок бўлган бизнинг республикамизда тупроқдаги шўрни йўқотиш энг зарур ишлардандир. Ботқоқ ерларда сизот сувларни пастга тушириш билан тупроқнинг ҳолатини яхшилаш керак. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Узглавводстрой» ва бошқа ташкилотлар суғориладиган ерларни ишга тушириш, сув хўжалиги объектларини қуриш ишларини ўз вақтида бажаришлари керак. Ирригация-мелиорация ишларига давлат жуда катта маблағ ажратмоқда. Колхоз ва совхозлар бунга қараб ўтирмасдан, сув хўжалигини яхшилаш, коллектор-зовурлар тармоғини кенгайтириш мақсадида бу ишларга ўзларининг маблағларини ҳам қўшишлари керак.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг III пленуми қарорида кўрсатилганидек, республикамизда беш йилликда юз минг гектарлаб майдонлар сув билан етарли таъминланиши, жуда катта ҳажмда коллектор зовурлар қазилиши, каналлар, сув омборлари барпо этилиши керак. Бу тадбирларни амалга ошириш умумхалқ ишига айланиши, партия, совет, комсомол ташкилотлари сув, ер учун курашда чинакам бошчилик қилишлари лозим.

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигини тобора ривожлантиришнинг туб масалаларини оқилона ҳал қилиб, деҳқонларимизга аниқ йўл-йўриқларни кўрсатиб бермоқдалар. Ирригация-мелиорация ишларини пухта йўлга қўйиш билангина деҳқончилик маданиятини кўтариш, прогрессив агротехникани кенг қўллаш, сувнинг нафини, ернинг унумдорлигини ошириш, шундай қилиб, экинлардан ҳамма жойда барқарор юқори ҳосил етиштириш мумкин. Бутун диққат-эътиборни ирригация-мелиорация ишларини кучайтириш ва йўлга қўйишга қаратайлик. Олтин тупроғимиз, ҳаётбахш зилол сувларимиз мўл ҳосил етиштиришга, қишлоқ хўжалигимизни янада тараққий эттиришга кўпроқ хизмат қилсин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ШОЛИКОРЛИК ИЛҒОРЛАРИГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Шоли етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришда эришилган муваффақиятлар учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** билан **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин:

1. **ПАК Николай.** — Хоразм область, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг бригадири.
2. **ТУРИМБЕТОВ Утениёз** — Қорақалпоғистон АССР Тахтакўпир районидаги «Маданият» совхозининг бригадири.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1966 йил 23 июнь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Буғдой, жавдар, шоли, маккажўхори, бошқа донли ва озуқабоп экинлар етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтиришда ҳамда қишлоқ хўжалик техникасидан юксак унум билан фойдаланишда эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 23 июнь Фармонлари билан колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, олимлар, қишлоқ хўжалик, тайёрлов ходимлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ходимларидан катта группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Қишлоқ хўжалигининг энг кўп ўрнак кўрсатган илғорларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Суратда сиз кўриб турган йигит Самарқанд область, Пастдарғом районидаги «Правда» колхозининг илғор механизатори Саъдулла Исмоиловдир. Бу азамат ўз агрегатини моҳирлик билан бошқариб, ғўза қатор ораларини сифатли культивация қиляпти. У ўзига бириктилган барча майдондаги ғўзаларни ҳозиргача уч марта парвариш қилди.

И. Зайниддинов фотоси.

МАШИНА ТЕРИМИГА МОСЛАБ...

Совхозимиз ташкил топганига яқинда ўттиз йил тўлади. Партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлиги туфайли хўжалигимиз ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, кучли техника билан қуролланди. Унинг азамат ишчилари, мард механизаторлари катта тажриба мактабидан ўтдилар. Илгари ҳар гектар ердан ўртача 10-12 центнердан пахта ҳосили олинган бўлса, ҳозир 28-30 центнердан ҳосил олинмоқда.

Совхозимиз ишчилари, механизаторлари, сувчилари олдида улкан вазифалар турибди. КПСС XXIII съезди тарихий қарорларидан илҳомланган пахтакорларимиз бу йил она-Ватанга 11 минг тонна «оқ олтин» ҳадя қилишга енг шимарганлар. Аҳдига вафодор деҳқонларимиз мўл ҳосил учун курашни ерларни сифатли ҳозирлашдан бошлаган эдилар. Биз ерларни ҳайдашдан аввал ҳар гектар ерга 450 килограммдан суперфосфат, 6,5 тоннадан маҳаллий ўғит солган эдик. Бу тадбир ернинг унумдорлигини ошириш билан бирга, турли ҳашаротлар ва бегона ўтлар кўпайишининг олдини олди.

Эндиликда, хўжалигимизнинг барча бўлим ва бригадалари дала ишларини машъал хоразмликлар ташаббуси асосида намунали олиб бормоқдалар. 3, 5, 6-бўлимларда ғўзалар ёппасига шоналаб, гулга кирмоқда. Экинни ҳолатига қараб озиқлантириш, суғориш ва қатор ораларини ишлаш яхши самара бермоқда.

Совхозда дала ишларининг асосий қисми машиналар гарданига юкланган. 28 та тюпкочи бригада, 80 дан ортиқ механизациялашган звенода ғўзалар юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилиняпти. Ўтган йили механизаторларимиз мўл ҳосилнинг 60 процентини «зангори кема»лар кучи билан териб олиб, йиллик пахта тайёрлаш планини 18 иш кунида бажардилар. Машина терими плани эса 140 процент адо этилди. Деҳқонларимиз ўтган йилнинг тажрибасига таяниб, ёш ниҳолларни ҳозирданоқ машина теримига мослаб парвариш қилмоқдалар. Бу ўринда тюпкочи бригадаларимизнинг ташаббуси айниқса, мақтовга лойиқдир. Улар яхлит пайкалларда экишни бир текис ривожлантириш, бегона ўтлардан ҳоли ўстириш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Масалан, Ҳабиб Ибодов бошлиқ бригада пахтакорлари ўтган йили машина теримига июль, август ойларидаёқ тайёргарлик кўрган эдилар. Улар 125 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил кўтариб, пахтанинг 80 процентини машиналар билан териб олишга эришдилар. Бу йил эса Ҳ. Ибодов раҳбарлик қилаётган бригада механизаторлари машина теримига ҳозирдан тайёргарлик кўрмоқдалар. Мақсад гектар бошига 40 центнердан хирмон кўтариб, ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналар билан териб олишдир.

Совхозимизда бундай машъал бригада ва бўлимлар кўп. Шу кунларда Э. Саломов, Ё. Бердиев ўртоқлар раҳбар бўлган бригадаларда ғўзалар машина теримига мослаб парвариш қилинаётир. Хўжалигимизда юздан ортиқ механизатор, 140 сувчи, 40 химизатор бор. Ҳамманинг фикри-зикри мўл ҳосил учун курашга қаратилган. Т. Мустафоев, С. Останов, А. Исломов, К. Музаффаров, сингари механизаторлар, В. Жўраев, Ш. Барноев, Р. Болтаев, И. Икромов каби миришкор сувчилар айни кунларда кунни тунга, тунни кунга улаб, фидокорлик билан ишлаяптилар.

4377 гектарли пахта майдонимизда мўл ҳосил ишқида ёнаётган азаматлар ёнига яна 200 киши қўшилди. Хоразмлик пахтакорлар чақириғига жавобан қишлоқ қариялари, комсомол-ёшлари зарбдор бригадаларга уюшиб, далага отландилар. 11 минг тонна «Нарпай» пахтаси учун кураш кун сайин авж олмоқда.

Т. РИСАЕВ,
Бухоро область, Навоий районидаги «Нарпай» совхозининг бош агрономи.

ЛАББАЙ ДЕБ...

ШЕРОБОД. (**«Совет Ўзбекистони» мухбиридан**). Шеробод даштида ташкил топган «Советобод» совхозининг коллективи хоразмлик пахтакорларнинг чақириғига лаббай деб юксак марраларни белгиладилар. Совхозга Самарқанд областининг Хатирчи районидан кўчиб келган Норбек Ҳасанов, Норжамол Холматов, Тошпўлат Шомуродов, Асқар Муқимов, Содиқ Жамолов ўртоқлардан иборат 5 кишилик бригада аъзолари бу йил чўлдан 70 гектар янги ер очиб, эрта баҳорда чигит эккан эдилар. Ҳозир комплекс механизациялашган бу бригада аъзоларининг ғўзалари ёппасига шоналаб, гулга кира бошлади. Улар хоразмликлар чақириғига жавобан биринчи йилдаёқ ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга сўз бердилар. Бригадада барча дала ишлари нарядсиз усулда ташкил этилди.

— Аҳил коллективимиз, — дейди совхоз директори ўртоқ Ҳамиджон Йўлдошев, — ўтган йили 2000 гектар ерга чигит экиб, давлатга 2380 тонна пахта сотган эди. Бу йил эса пахта майдонини 4600 гектарга етказдик. Пахтакорларимиз давлатга 6000 тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилдилар.

Бу ерда умумий майдоннинг 80 процентидаги ғўза қатор оралари икки томонлама культивация қилинди.

— Бу йил ҳосилнинг 70 процентини машинада терамиз, — дейди бош инженер ўртоқ Р. Бўриев, — ҳозир 51 та терим агрегати бор. Яна 10 та янги машина сотиб оламиз. Машиналарни терим мавсумида бошқариш учун янгидан 40 та механик-ҳайдовчи тайёрлаяпмиз.

«Советобод»ликлар юксак марраларни белгиладилар. Улар ўз аҳдларига вафо қилиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармасига қарашли корхоналарнинг ишчи ва хизматчилари ялпи маҳсулот ва мебель ишлаб чиқариш бўйича ярим йиллик топшириқни муддатидан илгари бажардилар. 1 июлга қадар планга қўшимча равишда 500 минг сўмлик ялпи маҳсулот, шу жумладан 400 минг сўмлик мебель тайёрланади.

Мебель корхоналари йил бошидан бери маҳсулотнинг янги, чиройли турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар.

ҚИЙИНЧИЛИКЛАРНИ ЕНГИШ ЙЎЛИДА

Фарғонада аҳвол ташвишли. Ғўзаларнинг ривожи анча паст. Бултургидан қарийб бир ой орқада. Фарғона, Қува, Олтиариқ, Охунбобоев районлари далаларида май ойининг бошларидагидек энди чинбарг чиқараётган, ҳали шонага кирмаган, ривожи паст ғўзаларни кўриш мумкин. Кўп майдонларда яганалаш ниҳоятда сифатсиз ўтказилган.

Фарғона район колхозларида ёввойи ўтлар тиззага урадн. Киров, Олтиариқ, Охунбобоев районларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Бу районларда культивация кечикиб сифатсиз ўтказиляпти. Ғўзалар ривожланишдан тўхтаб қолган. Катта-катта майдонлардаги ғўзаларнинг таги қотиб кетган. Бу, сув таралгандан кейин ўз вақтида сифатли культивация ўтказилмаётгани оқибатидир.

Исфайрам сойидан келган тошқин ва Сирдарёдан кўтарилган сув областнинг кўп ғўзасини зарарлантирди. Сув бир неча минг гектардаги экинларни ювиб кетди. Ҳозир ҳам бир неча минг гектар ерда сув кўллаб турибди. Ғўзалар сув остида қолган.

Куни кеча Бағдод районидаги «Коммунизм» колхозида бўлиб ўтган область пахтакорларининг кенгаши ғўза парваришидаги ана шундай камчиликларни очиб ташлади ва уни бартараф этиш чораларини белгилади. Кенгашда райком секретарлари, колхоз раислари, бригадирлар, уста пахтакорлар йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида рўй-рост бонг урдилар ва уларни тезроқ тугатиш юзасидан маслаҳатлашиб олдилар.

Кенгашда сўзга чиққан Поп район партия комитетининг биринчи секретари Н. Охунов, Ленинград район партия комитетининг биринчи секретари У. Сатторов, Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхоз раиси А. Раҳмонов, Поп районидаги Ленин номли колхоз раиси А. Одилов, Фарғона районидаги Димитров номли колхоз раиси Х. Аҳмедов ва «Октябрь 40 йиллиги» совхози директори Н. Аҳмедов ўртоқлар юз берган аҳволни тузатиш юзасидан ўз фикр, мулоҳазаларини, бошлаган яхши ташаббусларини айтиб бердилар.

Поп район хўжаликларида кам ҳосилли ерлардан юқори ҳосил олиш ҳисобига бу йил район бўйича давлатга қўшимча 5 минг тонна пахта топшириш ва ялпи ҳосилни 70 минг тоннага етказиш ташаббуси бошланган. Ленинград районида эса пенсионерлар ҳиммат кўрсатиб, далага чиқишган. Улар ўз маслаҳатлари билан район пахтакорларига катта мадад беришмоқда. Қариялар бошлаган ташаббус туфайли кейинги кунларда районда ғўза парваришида ишлаётганлар қаторига 4 минг киши қўшилган. Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхозда тошқиндан зарар кўрган майдонларда ҳам юқори ҳосил кўтариш ҳаракати бошланган.

Кенгашда ғўза парваришини яхшилаш имконини берадиган яна бир қанча резервлар кўрсатиб ўтилди. Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц, республика халқ контроли комитетининг раиси М. Т. Турсунов ўртоқлар қатнашдилар. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШАРЛЬ ДЕ ГОЛЛЬ НОВОСИБИРСКДА

НОВОСИБИРСК, 23 июнь. (ТАСС). Бугун сибирликлар Франция президенти генерал Шарль де Голлни самимий, шодиёна кутиб олдилар.

Аэродромда президентни, бошқа француз меҳмонларни, шунингдек СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийни меҳнаткашлар депутатлари Новосибирск область ижроия комитетининг раиси А. И. Зверев сидқидилдан табриклади. У де Голлга ва президент орқали Франциянинг бутун халқига тинчлик, саодат ва фароғат тилаб, самимий ва қизғин истакларни айтди.

Генерал Шарль де Голль жавоб нутқи сўзлаб, ўзининг самимий кутиб олинганлиги учун миннатдорчилик билдирди. Мен, деди у, француз халқи шаъниға айтилган сўзлардан мамнунман, мен бу ерга — Новосибирскка, Сибирга шу халқнинг вакили бўлиб келиш шарафига муяссар бўлдим.

Шарль де Голль айтдики, Сибирь французларнинг эътиборини ўзига тортмоқда, бу ерда ҳозир шу районларни ўзлаштириш, тараққиёт ва фаровонлик бунёд этиш учун инсоният ҳеч қачон сарфламаган беқиёс зўр куч-ғайрат сарфланмоқда.

Ҳозир бўлганлар генерал Шарль де Голлнинг қисқача нутқини қарсаклар билан кутиб олишди.

Новосибирскдаги Толмачево аэродроми Франция, Совет Иттифоқи ва Россия Федерациясининг давлат байроқлари билан безатилган эди. Юзлаб кишилар президентни аэропортда кутиб олдилар, 150 минг новосибирсклик автомобиль кортежи ўтиб борган кўчаларда уни табриклаб турди.

НОВОСИБИРСК, 24 июнь. (ТАСС). Франция президенти генерал Шарль де Голль бугун оғир электромашинасозлик заводи («Сибэлектротяжмаш»)да бўлди. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ҳам у билан бирга келди. Де Голль, Н. В. Подгорний ва уларнинг ҳамроҳлари заводни кўздан кечирдилар.

НОВОСИБИРСК, 24 июнь. (ТАСС). Меҳнаткашлар депутатлари Новосибирск область Совети ижроия комитетининг раиси А. И. Зверев бугун Франция Республикасининг президенти генерал Шарль де Голль шарафига нонушта зиёфат берди.

КПСС XXIII съезди қарорларини амалга оширамиз

ЎЗБЕКИСТОН МИСИ

Қурама тоғларининг ён бағрида кўркам шаҳар қад кўтарди. Ўз бойлиги билан машҳур бўлиб кетган Олмалиқ шаҳри корхоналарида янги ишлаб чиқариш қувватлари бот-бот фойдаланишга топширилмоқда. Бу ернинг энг катта корхонаси В. И. Ленин номидаги Олтинтопган кон-металлургия комбинати ҳисобланади. Комбинатда бир қанча завод-фабрикалар бор. Улар қаторига яна бир улкан янги цех қўшилди. Мутахассислар уни вайербас цехи деб аташмоқда. Унда мис маъданлардан ажратиб олинади ва қуйилма ҳолига келтирилади. Дастлабки юзлаб тонна маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Янги цех қудратига-қудрат қўшилмоқда. Ундаги машина-ускуналар бир меъёрда ишлай бошлади. Яқинда маъданлардан металл ажратиб олишда рекорд кўрсаткичга эришилди. Маъдандан 92.8 процент металл ажратиб олинганлиги ҳақидаги хушхабар корхонада тез тарқалди. Ўзбекистон миси мамлакатда энг тоза ва нодир. Янги цех ишлай бошлаган дастлабки кунларданоқ унинг маҳсулоти Тошкентдаги кабель заводига жўнатилди. Прокатчилар Олмалиқ мисига юқори баҳо бермоқдалар.

Олмалиқ мисидан кабель заводида фойдаланиш қандай афзалликларга эга? Хеч ўйлаб ўтирмай айтиш мумкинки, бу тадбир жуда яхши натижалар бермоқда. Илгари бу заводга мис қуйилмалари Урал ва Қозоғистондан ташиб келтирилар эди. Ўзбекистонда қазиб олинган мис юзлаб километр йўл босиб, Урал корхоналаридаги вайербас цехларида эритилар эди. Махсус печларда ишлов берилларди. Шундан сўнг яна темир йўл орқали Ўзбекистонга қайтариларди. Буларнинг ҳаммаси маҳсулот таннархини қимматлаштирарди, холос. Эндиликда ноўрин сарф-харажатларга чек қўйилди. Кон-металлургия жараёнларининг ҳаммаси Олмалиқнинг ўзида амалга оширилмоқда. Шу ерда қазиб олинган мисга мавжуд ишлаб чиқариш участкаларида ишлов берилмоқда. Қазиб олинган маъдан мис саралаш фабрикасида маълум жараёнлардан ўтмоқда. Мис эритиш заводида эритилмоқда. Шу билан мис қуйилмалари прокат учун тахт қилиб бериламоқда.

Янги беш йилликда Олмалиқ мис эритиш заводида яна бир қатор катта ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилади. Прокат стани барпо қилинади. Металлни узлуксиз эритиш технологияси жорий этилади. КПСС XXIII съездининг Директиваларида Олтинтопган кон-металлургия комбинатида минерал ўғитлар концентратлари ишлаб чиқаришни ташкил қилиш таъкидлаб ўтилади. Олмалиқ келажакда мамлакатимиз рангли металлургиясининг улкан даргоҳига айланади. Ҳозир шунга тайёргарлик кўрилмоқда, маъдан қазиб олишнинг илғор усуллари жорий қилинмоқда, резервлар ишга солинмоқда.

Мис эритиш заводида янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш борасида кўп ишлар қилиняпти. У ҳозирнинг ўзидаёқ ўз кўрсаткичлари жиҳатидан илғор корхоналар қаторига ўтиб олди, Мамлакатимиз металлургия корхоналарида юзага келган янгиликлар бу ерда тез жорий қилинади. Корхона мутахассислари ва новатор ишчилари янгиликка ўч кишилар. Металлургия цехининг бош корпуси янги технология асосида ишламоқда. Корпуснинг деворлари йўқ. Бу ҳол ишлаб чиқариш участкаларида табиий вентиляцияни таъмин этмоқда.

Табиий газдан самарали фойдаланиш айниқса яхши натижалар бермоқда. Зангори олов корхона ишлаб чиқаришига сингиб кетди. Ундан фойдаланиш технологиянигина ўзгартириб қолмасдан, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш имконини ҳам бермоқда. Газдан мис концентратларини эритишда фойдаланилмоқда.

Съезд Директиваларида бу ерда минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш лозимлиги ҳам таъкидланади. Бу соҳада нима ишлар қилинмоқда? Ҳозир завод территориясида сульфат кислотаси цехи барпо қилиняпти. Қурилиш майдонида ускуналарни монтажлаш ишлари кучайтириб юборилди.

Сульфат кислотаси цехи ажойиб корхона бўлади. У фан ва техникамиз эришган сўнгги ютуқлар асосида ускуналанмоқда. Уни бутун бошли бир заводга қиёс қилса арзийди. Бу ерда химия саноати эҳтиёжлари учун сульфат кислотаси ишлаб чиқарилади. Аммофос минерал ўғитлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Йўл-йўлакай учраб қолган металларни ажратиб олиш учун ҳам имкониятлар яратилади.

Бу корхонанинг бир меъёрда ишлаши учун жуда яхши шароит яратилган. Унга хом ашё корхона яқинидаги конлардан етказиб берилади. Беш йил мобайнида корхонада сульфат кислотаси ишлаб чиқариш 9 баравар ортади. Пахтакорлар кўплаб миқдорда минерал ўғитлар олиш имкониятига эга бўладилар.

1966—1970 йиллар Олмалиқда рангли металлургияни яна ҳам ривожлантириш даври бўлади. Беш йилликда маъдан қазиб олиш 2,5-3 баравар кўпаяди. Мис эритиш заводида маҳсулот ишлаб чиқаришни янада орттириш тадбирлари кўрилмоқда. Металлургия саноатининг бундай юксалишини Ўзбекистон ҳали ҳеч кўрган эмас.

В. СКОРОДУМОВ.
Олмалиқ шаҳри.

ЭРТАГА СОВЕТ ЁШЛАРИ КУНИ

Суратда: Тошкент қишлоқ хўжалик институтини тугаллаган ёш мутахассислардан бир группаси. И. Глауберзон фотоси.

ИСТИҚБОЛ ЭГАЛАРИ

Ёшлар — ватанимизнинг баҳори, Ленин партияси қўлга киритган ажойиб муваффақиятларнинг ворисларидир. Комсомол-ёшлар ҳаётимизнинг порлоқ келажаги, кекса авлод — коммунистлар бунёдга келтирган ҳамма моддий ва маънавий бойликларнинг эгалари, Октябрь революциясини амалга оширган кекса инқилобчилар шонли традицияларини оғишмай давом эттирувчи ўт юраклардир. Совет ёшлари ўзларининг меҳнатдаги ва ўқишдаги ажойиб муваффақиятлари билан партия ва халқимизни мамнун этяптилар. Ҳозир ҳамма ерда, колхоз ва совхозларнинг далаларидами, саноат корхоналаридами, янги объектлар қурилишидами — ҳамма ерда куч-ғайратга тўлган, меҳнат қилиб чарчаш нима эканлигини билмайдиган ёш қалбларни учратасиз. Улар ўзларининг традицион байрами — Совет ёшлари кунини ҳамма соҳада зўр муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Совет ёшларининг меҳнатдаги, ўқишдаги, ёш авлодни тарбиялашдаги муваффақиятлари ҳаммани қувонтиради. Йигит-қизларимиз ўз байрамларига ажойиб совғалар билан келишди. Ёш юраклар туҳфасини қабул қил, партия!

ДАВЛАТ ВА ХАЛҚ МАНФААТИ—МУҚАДДАС

Совет халқи ва Коммунистик партия тарихида олтин ҳарфлар билан битилган воқеалар кўп. КПСС XXIII съезди халқимизнинг коммунизм сари зафарли юришидаги ана шундай муҳим воқеа, тараққиётимизнинг янги босқичи бўлди.

Съезд қарорлари бутун совет халқи қатори адлия органлари ходимлари учун ҳам катта аҳамиятга эга бўлган программ ҳужжатдир. Бу суд органларининг ижтимоий тузумимизни, совет гражданларининг манфаатлари ва ҳуқуқларини кўз қорачиғидай сақлаш мажбуриятини оширди. Қонун бузишнинг барча кўринишларига хотима бериш, жиноятларни тугатиш, уларнинг келиб чиқиш сабабларини бартараф этиш учун барча чоралар кўрилмоқда. Партия ташкилотлари раҳбарлигида маъмурий органларнинг ҳамда жамоатчиликнинг қўллаётган тадбирлари бу соҳада яхши натижалар бераётир.

Бутун мамлакатда бўлганидек, республикамизда ҳам жиноятларнинг содир бўлиши изчил қисқариб бораётир, қонун бузиш ҳоллари муттасил камаймоқда.

Лекин бу соҳада эришилган ютуқлар, қилинган ишлар адлия органлари ходимларини хотиржамликка солмаслиги керак. Чунки ҳозир ҳам республиканинг айрим шаҳар ва районларида жамиятимизга ёт бўлган жиноятчилик, маънавий нопоклик каби қусурлар учраб турибди. Ўтмишнинг бу ярамас қолдиқлари давлатга зарар етказмоқда, муассаса ва корхоналарнинг ишига, меҳнаткашларнинг самарали ишлаши ва завқли дам олишига халақит бераётир.

Жамият ва давлат учун хавфли жиноятлар қилган шахсларга қонунга мувофиқ, қаттиқ жазо чоралари қўлланилади. Бундайларга ҳеч қандай шафқат бўлмаслиги табиий. Шу сабабли ҳам ҳозирги пайтда суд органларининг асосий вазифаларидан бири қасд қилиб ўлдириш, зўрлаш, давлат ва жамоат мулкини ўғирлаш, шахсий мулкка кўз олайтириш, порахўрлик каби жамият учун хавфли бўлган жиноятларга қарши кескин курашишдан иборатдир.

Ашаддий безорилар учун ҳам қонунда қаттиқ жазолар қўлланиш назарда тутилган. Зероки, бундай шахслар фақат жамият тартиботинигина бузмайди, балки безорилик хатти-ҳаракати билан жамият учун янада хавфлироқ бўлган жиноятларнинг келиб чиқишига асос яратади.

Жиноий жазо чораларини қўллаганда бир томонламаликка йўл қўймаслик лозим. Суд органлари хавфли жиноятчиларга қаттиқ жазоларни қўллаш билан бирга биринчи марта у қадар катта гуноҳ қилмаган шахслар учун совет одил судига хос бўлган инсонпарварлик нуқтаи назаридан қарашлари керак. Суд органлари ёмонларнинг таъсирига берилиб, ҳаётда тўғри йўлдан адашиб, жамият учун у қадар хавфли бўлмаган жиноят қилган кишиларни тўғри йўлга қайтариш, коллектив, меҳнат қучоғида тарбиялашга алоҳида эътибор бераётирлар.

Улуғ Совет Иттифоқининг ажралмас таркибий қисми бўлган Ўзбекистонда ҳам янги ахлоқ, янгича яшаш қонун-қоидалари, кишилар ўртасида янгича муносабатлар қарор топган. Бу муносабатлар кишиларнинг бир-бирига дўстлигида, бир-бирига бўлган ишонч ва ҳурматда, СССР халқларининг улуғ дўстлигида яққол ифодаланган. Ўртоқларча ҳамкорлик, ўзаро ёрдам, улуғ Ватанимизга меҳр-муҳаббат кишиларимизнинг ажойиб фазилатидир. Бу ҳозирги оғир синов соатларида, айниқса ёрқин намоён бўлаётир. Ҳозирги пайтда ҳар бир тошкентлик ўзининг жонажон шаҳрини қайта қуриш, уни янада гўзал ва обод қилиш учун нималар қилиш тўғрисида кўпроқ бош қотирмоқда. Тошкентликлар бутун мамлакатимизнинг катта ёрдами билан табиий офат — зилзиланинг оқибатларини тугатиш йўлида матонат ва қаҳрамонлик кўрсатаётирлар. Шаҳрини севган ҳар бир киши кечагидан бугун, бугунгидан эртага кўпроқ меҳнат қилишга уринмоқда. Лекин умум ишимиздан четда турган, шаҳримиз бошига тушган ана шу кулфатдан фойдаланиб, халқ ва давлатни алдаб бойлик орттиришни ўйлаётган кишилар ҳам учраб туради. Шундайлардан бири «Ташводоканал» трестининг собиқ инженери Блажевичдир. Тошкент шаҳар суди бу шахс бошлиқ бир группа порахўрларнинг ишини Тошкент сут комбинати клубида ўтказган сайёр сессиясида бир неча кун кўриб чиқди. Блажевич Чилонзор районига кўчириладиган оилалар рўйхатини тузиш билан шуғулланиб, квартира олишга ҳаққи бўлмаган кишиларни ҳам рўйхатга кирита берган. Шаҳарда уй-жой масаласи жуда оғир бўлиб турган бир пайтда Блажевич ўз нафсинигина ўйлаб, квартираларни пуллаган. Суд уни 10 йил озодликдан маҳрум қилиш ҳақида ҳукм чиқарди. Блажевич билан бирга қора курсига жиноятчи пора берувчилар, ДОСААФ Тошкент область комитетининг шофери В. Н. Токарев, Чилонзор район спорт-техника клуби бошлиғи Б. А. Тарновский, 132-сартарошхона хизматчиси Н. Ю. Файн, 11- болалар боғчаси музика раҳбари А. А. Рубина, «Таштрансспецстрой» 1-тресті қурилиш бошқармасининг прораби В. П. Семёнов, «Узсельэлектрострой» тресті бўлим бошлиғи М. М. Галикаев ўтириб жамоатчилик олдида жавоб бердилар. Бундайлардан халқимиз нафратланади.

Ҳозирги кунда ҳар бир меҳнаткаш ҳар қачонгидан ҳам юксак онглилик, ташкилотчилик ва жипслик кўрсатмоқда, кўпроқ ва самаралироқ ишлаш учун интилмоқда. Меҳнатсевар халқимиз жамият тартиботларини бузувчи, корхона ва муассасаларнинг самарали ишига тўсиқ бўлувчи, гражданларнинг оромини бузиб, асабига тегувчи кишиларга сира тоқат қилолмайди. Кўпгина жиноятларнинг боши ичкиликбозликдан келиб чиқади. Шунинг учун ҳам ҳозир ичкиликбозларга қарши айниқса бешафқат бўлиш, уларнинг ҳомийларини юз-хотир қилмай шармандасини чиқариш суд органларининг, бутун жамоатчиликнинг ишидир. Кишиларнинг оромини бузаётган, давлат ва халқ мулкига кўз олайтираётган шахсларнинг жиноий ишларини асосли равишда тез ҳал этиш учун барча тадбирлар қўлланилаётир. Халқ судлари ана шундай ишларни чодир шаҳарчаларда, клубларда ва бошқа жамоат жойларида олиб бораётирлар. Суднинг одил ҳукми унда иштирок этган шаҳар аҳолисини тўла қаноатлантирмоқда. Мана бир неча мисол: Тошкент шаҳар ижроия комитети санитария-тозалик бошқармасининг ишчиси Н. Назипов шу йил 29 апрелда зилзиладан бузилган уйдан мол ўғирлаётган пайтда қўлга туширилди. Октябрь район халқ суди уни беш йил озодликдан маҳрум этиш ва бу муддатни қаттиқ колония режимида ўташ ҳақида ҳукм чиқарди. «Узбексельмаш» заводининг ишчиси В. В. Юхманов эса 4 майда безорилик қилиб, корхонанинг ишига халақит берган. Киров район халқ суди Юхмановни 5 йил озодликдан маҳрум этиш ҳамда жазо муддатини ўтагач Тошкентдан чиқариб юбориш ҳақида қарор қабул қилди.

Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг электриги В. А. Разживин Тошкентга велосипед пойгасида қатнашиш учун келган. У бу ерда спорт ўрнига бошқа номуносиб ишлар билан шуғулланган. У 29 апрелда Первомайская кўчасида гражданка Чудакованинг йўлини тўсиб, унинг қўлидан соатини ечиб олаётган пайтда милиция ходимлари уни қўлга туширдилар. Куйбишев район халқ суди Разживинни 3 йилга озодликдан маҳрум қилиш ҳақида ҳукм чиқарди.

Суд органлари халқимиз ва Ватанимиз манфаатларини кўз қорачиғидай сақлаб, совет кишиларининг самарали ишлашлари ва яхши дам олишлари учун шароит яратишга ўз ҳиссаларини қўшадилар. Улар жиноятчиларга қарши қонун талаб қилганидек, қатъий чораларни қўллайдилар. Жиноятчи совет халқининг ўткир нафратига учрайди, совет қонунларининг одил ҳукмига йўлиқади.

С. ПЎЛАТХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Олий судининг раиси.

САНИТАРИЯ МАДАНИЯТИ ЮКСАК БЎЛСИН

Ўзбекистон ССР Олий Совети соғлиқни сақлаш ва социал таъминот доимий комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Республика Гўшт ва сут саноати министрлигининг шу тармоқ корхоналарида ишловчиларнинг меҳнат гигиенаси ва турмуши тўғрисидаги ҳисоботи муҳокама қилинди. Комиссия жиддий камчиликлар борлигини кўрсатиб, ана шу корхоналарнинг санитария аҳволини яхшилаш юзасидан бир қанча чораларни амалга оширишни тавсия қилди.

Депутатлар Қашқадарё ва Хоразм область ижроия комитетларининг «Республика шаҳарлари ва аҳоли яшайдиган пунктлари санитария аҳволини яхшилаш чоралари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Советининг қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ҳисоботларини ҳам батафсил муҳокама қилдилар. Санитария ободончилиги икки ойлиги даврида бу областлардаги шаҳар ва қишлоқларда озодалик ва тартиб ўрнатиш соҳасида кўп ишлар қилинганлиги айтиб ўтилди.

Комиссия область ижроия комитетларига ёз фаслида санитария маданиятини юксак даражага кўтариш учун курашни кучайтиришни топширди. Озиқ-овқат саноати, савдо ва жамоат овқатланиш корхоналарида, бош водопровод иншоотларида алоҳида назорат ўрнатиш тавсия қилинди.

Республика Соғлиқни сақлаш министрлигига санитария-эпидемиология хизмати ишини яхшилаш, ишлаб чиқаришда ва турмушда санитария нормаларига риоя қилинаётганлигини қаттиқ қўллик билан кузатиб бориш таклиф қилинди.

Мажлисда Тошкент шаҳар Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг шаҳарда озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилишнинг санитария аҳволини яхшилаш учун кўрилаётган чоралар тўғрисидаги ахбороти тингланди. (ЎзТАГ).

ЧОДИРЛАРДАН—УЙЛАРГА

Тошкентда янги уйлар қурилиши ҳам, зилзиладан шикастланган уй-жой биноларини ремонт қилиш суръати ҳам кун сайин ортиб бормоқда. Бу, чодирлар бирин-кетин ўз вазифасини ўтаб бўляпти, кишилар янги уйларга кўчиб киришяпти, демакдир.

Табиий офатдан зарарланган кўпгина уй-жой бинолари ремонт қилиб бўлинди. Гоголь кўчасидаги 9 квартирали уй ҳам барвақт ва сифатли ремонтдан чиқарилган бинолар жумласига киради.

Привольжск темир йўли қурувчи бинокорлари тошкентлик ҳамкасбларига мадад қўлини чўздилар.

Мамлакатдаги бошқа кўпгина темир йўл магистраллари қурувчилари ҳам тошкентликлардан ёрдамларини аямаётирлар. Қозоғистонлик, горькийлик, ғарбий сибирлик, жанубийураллик, свердловсклик қурувчилар ҳам ўз кучлари ва қурилиш материаллари билан Ўзбекистон пойтахти темир йўлчилари квартираларини ремонт қилиб беришяпти. Ҳозиргача уларнинг кучи билан 3000 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой майдонлари тўла ремонтдан чиқарилди.

Мададкор дўстларимиз шунингдек, мактаб ва мактаб-интернатлар, болалар муассасалари ремонтини ҳам жадаллаштиряптилар.

Н. КРАВЧЕНКО.

Тошкентда Сейсмология илмий текшириш институти ташкил қилинади

Ўзбекистон Фанлар академияси ҳузурида Сейсмология илмий текшириш институти ташкил қилинади. Институт ер ички қатламлари тузилиши, зилзилалар табиати, зилзила ўчоғи манбаини ўрганиш, Ўзбекистон ва Ўрта Осиё территорияларида зилзиланинг тарқалиши ва эпицентрларининг жойлашиши, тектоник узилмаларнинг зилзилалар ўчоғи билан алоқаси, Ўзбекистон территориясидаги шаҳар ва гидроиншоотлар қуриладиган майдонларни сейсмик микрорайонлаштириш масалалари каби проблемалар устида илмий иш олиб боради.

Янги институтда сейсмик кузатиш, сейсмик маълумотларни таҳлил қилиш ва сейсмотектоника маълумотлари бўлимлари бўлади. Бу ерда 150 илмий ходим ишлайди.

ҚУВОНЧ

Шаҳрисабз шаҳридаги «Ҳужум» дўппидўзлик фабрикасида ишлаб чиқаришни механизациялаш учун кураш мусобақаси авж олдириб юборилди. Дўппи тикиш сермеҳнат иш эканлигини ҳамма билади. Биргина гилам дўппини харидор қўлига тутқазиш учун бир ҳафтадан ортиқ меҳнат қилинади. Хотин-қизлар меҳнатини енгиллаштиришга аҳд қилган фабрика мутахассислари гилам дўппилар тайёрлашни механизациялашга бел боғладилар.

С. Агишева, С. Салимова, А. Раҳматова каби чеварлар гилам дўппилар тикишни механизациялаштириш қалдирғочлари бўлдилар. Миллий нусхадаги «қизил гул», «офтобпараст», «тиллақош» дўппилар тамбур машиналарда тайёрланмоқда. Шаҳар савдо тармоқларида дастлабки 700 та дўппи ўша куннинг ўзидаёқ сотиб бўлинди. Машинада дўппи тайёрлаш технологияси такомиллаштирилмоқда. Машинада тайёрланган дўппилар қўлда тикиладиганга нисбатан икки баравар арзонга тушаётганлиги ҳаммани қувонтирмоқда. Шу йилнинг ўзида шаҳрисабзлик чеварлар 50 мингта дўппини машинада тайёрлаб чиқарадилар.

Н. ЛОЖКИН.

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

«ҚАНТАРИЛГАН» ВАГОНЛАР

Тошкентга мамлакатимизнинг ҳамма томонларидан қурилиш материаллари келиб турибди. Улар Тошкент темир йўл узелининг Салор, Сергели, Собир Раҳимов, Қизил тўқимачи станцияларига туширилмоқда.

Қурилиш механизмлари, бинокорлик материаллари ортилган вагонлар ўз вақтида бўшатилмаётганлиги темир йўлчиларни ташвишга солмоқда. Юкли вагонлар бўшатилмасдан станцияларда суткалаб қолиб кетмоқда. Май ойининг охирги ўн кунлигида Сергели станциясида цемент, тахта, ёғоч каби материаллар ортилган 72 вагон, Собир Раҳимов станциясида 44 ва Қизил тўқимачи станциясида 37 вагон 3-4 кун туриб қолди.

Станциялар тўлиб кетган. Юк туширишга жой йўқ. «Главташкентстрой»га қарашли автобазалардан 1350 машина станцияларга қатнаб туриши ва келган юкларни қурилиш майдонларига пешма-пеш етказиб бериши зарур эди. Афсуски, бундай бўлмаётир. Ҳар куни юк станцияларига 870-900 машина қатнаб турибди, холос. Юклар эса станцияларда уюлиб ётибди. Вагонларнинг умри бекор ўтмоқда. Нега вагонлар «қантариб» қўйилмоқда.

Д. УРИНБОСАРОВ.

Коммунистик ахлоқ ва одобга доир

МЕҲНАТ ВА ОБРЎ

Инсоннинг фахри, шуҳрати ва обрўси меҳнат маҳсулидир. Меҳнат ҳар қандай бойликнинг манбаи ва инсон ҳаётининг мазмунидир.

Биз, дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXIII съездига ҳисобот докладида, — Лениннинг онгли меҳнат ва ижтимоий фаолиятдан ташқари коммунистик тарбия бўлмайди ва бўлиши ҳам мумкин эмас, деган кўрсатмасини эсда тутишимиз лозим.

Меҳнат инсоннинг ахлоқий қиёфасини шакллантиради, уни ҳар томонлама ўстиради, шуҳратини оширади.

Адибларимиз ҳам аввало дунёдаги барча бойликларни яратган, чўлу биёбонларни боғу бўстонларга айлантирган меҳнатни улуғлаб келганлар.

Улуғ Фирдавсий ҳар бир ҳазина меҳнат маҳсули эканини таъкидлаб шундай дейди.

Меҳнат тагидадир, эй оқил ҳар ганж,
Ганж топмас ҳеч кимса тортмас эрса ранж.

Меҳнат кишини улуғлайди, обрўли қилади, мартабасини оширади. Кишининг обрўси маънавий онглилиги, теран ақлзаковати, маънавий дунёси меҳнат самарасидир. Меҳнат киши тарбияси ва маънавий камолининг мезонидир.

Киши қаерда бўлмасин: оиладами, мактабдами, корхонадами барибир ҳар доим коллектив аъзосидир. Совет кишиси ўз обрўсини коллектив ичидан топади, шунинг учун ҳам унинг обрўси коллектив обрўси ҳамдир. Коллектив эришган муваффақият уники ҳамдир. Жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси эл ҳурмати ва обрўсига эришиш учун жамият ва эл олдидаги бурчини адо этиши керак.

Обрў меҳнат туфайли юзага келганидек, обрў касб танламайди. Ҳалол меҳнат қилган ҳар бир совет кишиси у оддий колхозчими ёки олим, ишчими ёки инженер бўлмасин ўзига яраша обрўси бор. Бировларнинг меҳнати орқасидан енгил ҳаёт кечириб юрган кишилар турмушдан тажриба ҳам ололмайдилар ақл-идроклари ҳам камолатга етмайди. Бу ҳақда кекса пенсионер Аҳмад Назаров бундай дейди: «Мен умримнинг ярмидан кўпроғини меҳнатсиз, диний хурофотлар ботқоғида ўтказганимга ғоят афсусланаман. Ёшим 16 га тўлмасданоқ мадрасага кириб ўқидим ва сўнг бир масчитга имомлик қилиб текинхўрлик билан обрў орттирмоқчи бўлдим. Лекин Улуғ Октябрь революцияси кўзимни очди, дилимни ёруғ қилди. Революциядан сўнг пешана тер тўкиб ҳалол меҳнат қилишга киришдим. Яқингача ёш авлодга таҳсил бериб келдим. Мана ҳозир эса пенсияга чиқиб, дам олмоқдаман».

Кекса ўқитувчи Аҳмад Назаров пенсияга чиққанлигига қарамай ҳозир Юқори Чирчиқ районидаги Сижжак қишлоғида атеистик пропаганда олиб бормоқда. Баъзан жамиятимизда меҳнатга нафрат, менсимаслик билан қараб, ўз манфаатларини кўзловчи, ишёқмас, дангаса, худбин шахслар ҳам учраб туради. Кишининг бундай бўлиб ўсишига кўпинча ота-оналари сабабчи. Ҳар бир ота-она ўз фарзандини ҳақиқий инсон, эл ичида ўзини ва ота-онасининг юзини доимо ёруғ қилувчи баобрў қилиб тарбиялаши керак. Бунинг учун аввало болада меҳнатга муҳаббат туйғуларини уйғатмоқ даркор.

Баъзан айрим кишилар обрўга эришаман деб мансаб кетидан қувади. Афсуски бундайлар пировардида обрўсиз бўлиб қоладилар.

Шарқнинг улуғ мутафаккири Абдураҳмон Жомий айтганидек:

Мансаб билан баландмас одам,
Мансаб одам билан муҳтарам.

Чиндан ҳам бизнинг жамиятда мансаб, ҳалол меҳнат қилиб, эл орасида обрў қозонган инсон билан муҳтарам!

Ҳар бир коллектив раҳбарсиз бўлмаганидек, ҳар бир раҳбар ҳам ўз аъзоларини ҳурмат қилиши, улар ҳақида ғамхўрлик қилиши керак. Қўрслик, кўполлик, манманлик, кибрлик кишини тезда обрўсизлантиради.

Андижон область, Избоскан районидаги «Андижон» колхози партия ташкилотининг секретари У. Болтаева ишчан, раҳбар сифатида коллектив ўртасида шуҳрат топди, обрў қозонди. Ўрток Болтаева ўзининг жонкуярлиги, одамийлиги, меҳнатсеварлиги, хушфеъллиги билан шундай мартабага эришди.

Киши ўз хулқи билан обрўсизланиши ҳам мумкин. Кишининг обрўсини тўкувчи омиллар ичкиликбозлик, безорилик, жанжаллашиш, оила аъзоларини таҳқирлаш кабилардир. Уларга қарши аёвсиз кураш олиб бориш керак, чунки улар ижтимоий тартибни бузиб, энг ёмон оқибатларга олиб келади. Тартибни бузувчилар билан курашиш фақат маълум органларнинг иши бўлиб қолмай, кенг жамоатчиликнинг ҳам муқаддас вазифаси бўлиши керак.

Ёқуб Ёқубов деган йигит обрўли ишчилардан эди. Ўрта мактабни тугатгач, монтажчилик ҳунарини эгаллаб, Тошкент корхоналаридан бирида ишлай бошлади. Корхона ходимлари ҳам уни жуда ҳурмат қилишар эди. Бу орада у уйланди, уч фарзанднинг отаси бўлди. Лекин кўп ўтмай ичкиликка берилиб, ўқишни ҳам, оилани ҳам унутди. Ўртоқлари, дўстларининг насиҳатларига қулоқ солмай ичишни давом эттирди. Натижада дўстларидан ҳам, коллектив олдидаги обрўсидан ҳам ажралди. Охири қаттиқ касалга чалиниб меҳнатга яроқсиз бўлиб қолди.

Ичкиликбозлик кишининг инсоний бурчини оёқ ости қилиб оила тинчлигини бузади. Бу эса ўша хонадондаги ёш болаларнинг тарбиясига ҳам ёмон таъсир қилади. Масалан, яқинда Тошкент шаҳар, Свободная кўчаси 15-уйда турувчи Р. А. Осипевани Ленин район халқ суди оналик ҳуқуқидан маҳрум қилди. Уч фарзанднинг онаси бўлган бу аёл бирор ерда ишламай, доимо маст ҳолда юриб, енгил турмуш кечирарди. Бу ҳол болаларнинг тарбиясига ёмон таъсир кўрсатаёзди. Шу сабабли жамоатчилик бу ишга бош қўшиб, Осиповадан фойдали меҳнат билан шуғулланишни талаб қилди.

Жамиятимизда баъзан ўз обрўсини ошириш йўлида бировлар устидан туҳмат қилувчи кишилар ҳам учрайди. Тошкент шаҳар Янгиобод маҳалласида яшовчи Қурбон Йўлдошев ўз шахсий манфаати йўлида маҳалладаги кишиларни қоралаб, иғвогарлик қиларди. Унинг айтганига кўнмайдиган, раъйига қараб иш тутмайдиган одамларнинг устидан етти ўйлаб тушига кирмайдиган айбномалар тўқиб, шикоятлар ёзиб, турли ташкилотларга юборарди. Бу хатти-ҳаракатлари учун у аввал Қизил юлдуз маҳалласидан кўчирилган бўлса, янги кўчиб келган маҳалласида жамоат йиғилишининг муҳокамасига қўйилди.

Маҳаллада яшовчи турли касб кишилари Қ. Йўлдошевнинг хатти-ҳаракатларини қаттиқ қоралаб, уни тарбиялаш ва тўғри йўлга солишга қаратилган конкрет тадбирларни кўрсатдилар. Қурбон Йўлдошев айбини бўйнига олиб жамоатчилик олдида узр сўради.

Демак, обрў одамнинг жамиятга ва кишиларга бўлган муносабатидан пайдо бўлади ва ҳалол меҳнатида ифодасини топади. Она-Ватанни севиш, унинг фаровонлиги йўлида сидқидиллик билан меҳнат қилиш, ижтимоий интизомни бажариш, кишиларни ҳурмат қилиш, уларга ёрдам бериш, тўғри сўзлик ва камтарлик билан киши жамият аъзолари олдида обрў қозонади.

Ишёқмаслик, манманлик, тартибни бузиш, бошқаларни менсимаслик, коллективни ҳурмат қилмаслик кабилар унинг қарама-қаршисидир. Ўзбек халқи ўз мақолларининг бирида манманликка берилган киши ҳақида бундай дейди:

Манманлик қилма, нетарсан?
Обрўйингдан кетарсан!

Ёш авлодни коммунистик руҳда, меҳнатсевар қилиб тарбиялаш олдимизда турган муқаддас вазифалардан биридир.

Инсон ўз меҳнати билан улуғвордир. Совет кишисининг қиладиган меҳнати Ватанимиз бойлигини орттиради, шуҳратини оширади. Коммунизмни миллионларнинг меҳнати, меҳнати ва фақат меҳнати билан қуриш мумкин.

Н. УМАРОХУНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг аспиранти.
С. ЙЎЛДОШЕВ,
институтнинг илмий ходими.

ҒАЛЛА ФРОНТИДА

Сирдарё область, Зомин районига қарашли «Ударник» совхози далаларида 80 та комбайн ишлаяпти. Совхоз ғаллакорлари 20 иш кунида 24 минг гектар майдондаги ғаллани ўриб-йиғиб олишмоқчи. Илғор комбайнчи ўртоқ А. Садаментов мавсумда 1200 гектар майдоннинг ғалласини ўриб-йиғиб бериш ҳақида ўз зиммасига социалистик мажбурият олди. Суратда: (ўнгда) агроном Н. Ражабов, комбайнчи А. Садаментов ва тракторчи О. Ҳасанов ўртоқлар.

А. Горокрик фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

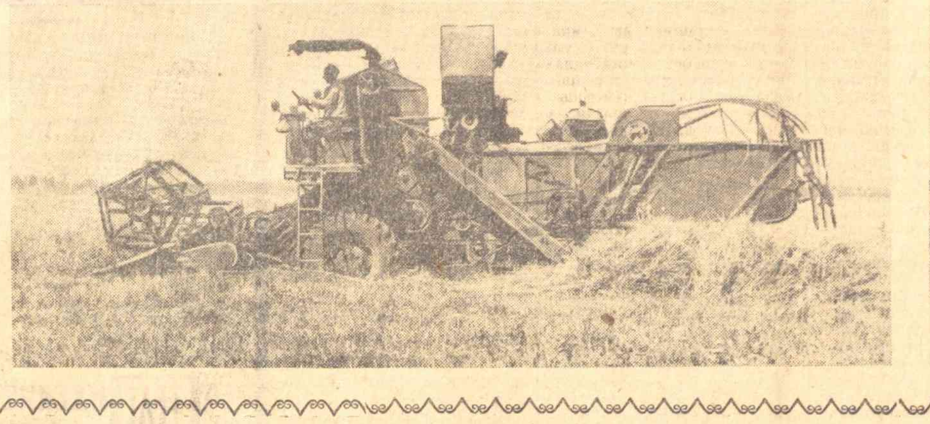

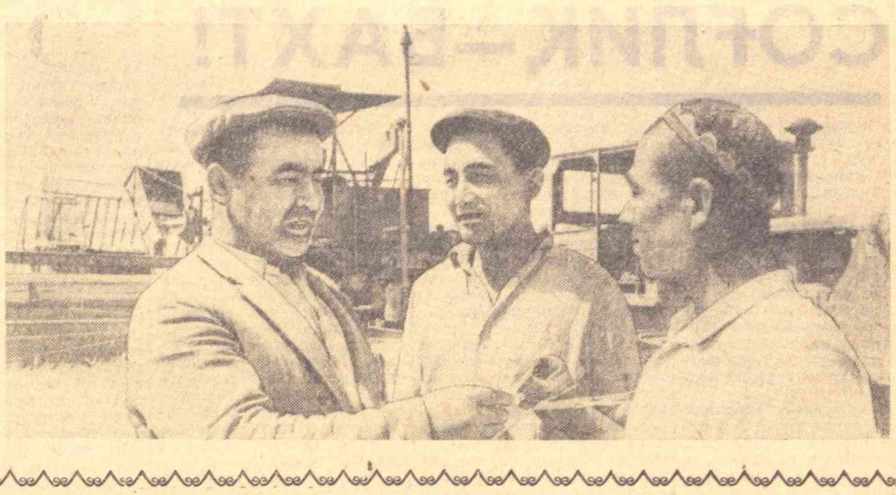

Фарғона область ғаллакорлари ўрим-йиғим кампаниясига оммавий равишда киришдилар. Областнинг кўпгина хўжаликлари ҳар гектар ердан 30-35 центнердан ҳосил олишга эришяптилар. Суратда: Фарғона районидаги «Ёш ленинчи» колхозининг илғор комбайнчиси Аҳмад Каяевни иш пайтида кўриб турибсиз. У кунлик нормасини 1,5 ҳиссадан бажаряпти.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

СУТ БУЛОҒИ

КПСС XXIII съезди тарихий қарорларини амалга ошириш иштиёқи билан тўлиб-тошган Орджоникидзе районининг меҳнаткашлари яна бир ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга сут етказиб бериш ярим йиллик плани муваффақиятли бажарилди. Пландаги 41075 центнер ўрнига 41811 центнер серқаймоқ сут сотилди.

Фрунзе номли, «Маданият», «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» ва бошқа кўпгина хўжаликлар планнинг ошириб бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

И. РУСТАМОВ.

Тунги чироқлар

Жавлон ака.. Суяги сувчиликда қотган бу кишини Сирдарё воҳасида ким танимайди дейсиз? Қақраб ётган ерларга сув тузаб ҳаёт уруғи сепган, оз сув билан катта майдонлардаги ғўзаларни қондириб суғоришда бой тажриба орттирган, гиёҳ битмас чўлда «оқ олтин» ўстириш устаси Жавлон ака қарийб йигирма йилдан буён сувчилик қилади.

У бугун ҳам жанговар постда. Пайкалларга сув тарашдан олдин зеҳин билан бир қатор ишлар қилгани кўриниб турибди. Кафтдек равон эгатлар бошига най трубачалар кўмилган, чим босилган. Сув маромида жилдираб оқиб, барқ уриб яшнаб турган ғўзаларнинг бўйига бўй, ҳосилига ҳосил қўшяпти.

Пайкал оралаб борамиз. Ғўзалар тиззага уради. Шохлар ғуж-ғуж шона, айрим тупларнинг кўкси гул билан безанган. Бригадирнинг мамнун жилмайишидан «экинни шу даражага етказишда Жавлон сувчининг хизмати катта» деган маъно англадик. Кейинги ўқариққа етганимизда сувчи қўлидаги тошфонарининг пилигини кўтариб, эгат бошидаги чимни кўздан кечирди, баъзиларини сувнинг бир меъёрда оқишига мослади. Шу орада Жавлон ака билан бригадир сув пайровида «чўқишиб» ҳам олди, қувноқ кулги бўлди. Қандай иродали, хушчақчақ одамларимиз бор-а, тунги ширин уйқуни тарк этиб, тиззадан сув кечиб юрибди-ю, шўхлигини қўймайди!

Сувчи ўз ҳунаридан мамнун гап қотди.

— Ҳунарлар ичида сараси сувчилик. — деди у эгат орасида салмоқлаб қадам ташлаб бораркан, — бошқа касб эгалари ўз меҳнатининг самарасини ойлаб, йиллаб кутади. Сувчининг меҳнати жуда тез «мана мен» деб кўзга ташланади. Пайкалнинг анови томонига, — у кўрсаткич бармоғи билан тупроқ қорайиб, ғўза қўчқарок бўлиб турган томонга ишора қилди, — эрталаб сув тараган эдим. Ғўза сувга мириқиб тўйган-да, қаранглар, яшнаб кетди.

— Қани энди фақат сув билан ҳосил етиша қолса, — эътироз билдирди бригадир.

— Ўғит, парвариш ҳам керак, — бўш келмади сувчи, — лекин ўша ўғитни экинга етказиб берадиган сув. Деҳқонлар «сув — ғўзанинг қони» деб бекорга айтишмаган.

— Ер етилиши билан дейди бригадир, — узунаси ва кўндалангига культивация ўтказамиз. Бу билан нам узоқ вақтгача сақланиб қолади. Ундан ташқари ўсимлик ёруғлик, қуёш нуридан тўла баҳраманд бўлади, қатор ораларида шабада эсиб туради.

Сўзни яна Жавлон ака илиб кетди.

— Ғўза жуда нозик экин, — деди у, — чанқатмай — сув, очиқтирмай ўғит берган, авайлаб парвариш қилган деҳқон хоҳлаганча ҳосил олаверади.

Мана суғоришни олиб кўрайлик. Ғўза вақтида, белгиланган нормада суғорилса, тез ўсиб яхши ривожланади. Чанқатиб қўйилса ўсишдан тўхтайди, бор ҳосилини тўкиб юборади. Устма-уст суғорилса, ғовлаб кетиб кам ҳосилли бўлиб қолади. Шунинг учун ғўзанинг талабини ҳисобга олиб меъёрида суғориш керак.

Ҳозирги вазиятни олиб кўринг. Ғўза қийғос ҳосил тўплаяпти. Бундай кезда сувга ҳам, парваришга ҳам жуда ўч бўлади. Чунки танасидаги бор қувватни ҳосилга бериб қўйди. Бундай паллада парваришни ҳар қачонгидан кучайтиришимиз керак. Энг муҳими бир қарич ер, бир туп ғўзани сувсиз қолдирмаслигимиз керак. Суғориш кеча-кундуз бир меъёрда ўтказилиши лозим. Кўпинча ғўзани кечаси суғорган маъқулми ёки кундузи, деб сўрашади. Кундузи ҳаво исиб кетиб, ўсимлик толиқиб қолади. Шу сабабли қониб сув ичолмайди. Кечаси эса ҳаво салқин бўлиб, сувга яхши қонади. Шунга қарамай суғоришни кеча-кундуз баравар давом эттиришимиз керак.

— Яқинда бу масала сувчиларнинг йиғилишида кенг муҳокама қилинди, — Жавлон аканинг фикрини кенгайтирди бригадир, вазият ҳисобга олиниб, сувчилар сони саксон кишига етказилди. Кечалик сувчига ҳам, кундузлик сувчига ҳам 0,75 гектар норма белгиланди. Сувчиликка энг тажрибакор, ишнинг кўзини биладиган деҳқонлар ажратилди. Сон ва сифатни бир-бирига қўшиб олиб борган сувчиларга мукофот берилади.

— Ғўза суғоришда сифат биринчи ўринга қўйилиши керак, — суҳбатни давом эттирди Жавлон ака. — сувни тез ёки секин оқизиш сувчига боғлиқ. Тез оққан сув эгатни намлайди-ю, экиннинг илдизига яхши сингмайди. Секин, оз нормада, жилдиратиб оқизилганда эса сув тупроқнинг пастки қатламигача сингиб боради, ғўза яхши баҳраманд бўлади. Экин сувга тўйганда тупроқ қоп-қора тусга киради. Буни деҳқонлар «тупроқ қусди» дейишади. Ғўзани тупроқ қусгунча суғориш керак. Бунинг учун эгатга сув эрта тонгдан қош қорайгунча, қош қорайгандан эрта тонггача оқиши лозим. Бу ишда шошма шошарликка йўл қўйиб бўлмайди.

Шу куни тунда Шариф Раҳмонов, Обид Йўлдошев бошлиқ бригадалар далаларида бўлиб, Жавлон Саноев билан беллашиб сувчилик қилаётган Орол Хўжақулов, Жалил Мусурмонов, Эсон Баратов, Эшпулат Раҳмонов, Элмурод Шаропов сингари мираншкор сувчилар билан ҳам суҳбатлашдик, ҳамма жойда тунги чироқлар порлаб турганини кўриб қувондик. Колхоздаги 80 сувчининг ҳаммаси кеча-кундузлик суғориш нормасини тўла бажаряпти. Улар иссиқ овқат, чой билан таъминланади. Иш ҳақи ва мукофот пули белгиланган вақтда бериб борилади. Уларни шундай ижодий меҳнатга виждон амри, машъал хоразмликлар чақириғи чорлаяпти.

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари бу йил 1230 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Бу курашда сувчилар отряди байроқдорлик қиляпти.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЮКСАК МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА*)

Давлат савдоси ва умумий овқатланишни ривожлантириш соҳасида етти йиллик план топшириқларини бажаришда эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми 1966 йил 13 июнь Фармонига биноан, мамлакатдаги давлат савдосининг энг яхши ўрнак кўрсатган ходимларидан катта бир группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади. Ўзбекистон ССРдан қуйидагилар мукофотланди:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

«Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан

Исломов Жамол — Марказий универмагнинг старший товароведи.

Капкаев Наримон Аҳмедович — «Узмясорибторг» Тошкент областлараро базаси балиқни қайта ишлаш цехининг бошлиғи.

Карлова Мария Петровна — «Узторгодежда» Тошкент область базасининг қабулчиси.

Мавлонхўжаев Анвар — Ленин районпишчеторги 11-магазини мудирининг ўринбосари.

Макаров Борис Макарович — шаҳар савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Межлумян Артаваз Иванович — Фрунзе районпишчеторги 11-магазинининг мудири.

Никитина Валентина Михайловна — шаҳар умумий овқатланиш бошқармаси бўлимининг бошлиғи.

Сухоруков Федор Иванович — Тошкент ресторанлар тресті «Москва» кафесининг кондитери.

Тожибоев Ҳусан — Ташхозкультторг 48-магазинининг старший сотувчиси.

Тошпўлатов Аҳмаджон Юсупович — Октябрь районпишчеторги 115-магазинининг секция мудири.

Усмонов Саидаҳмад — Октябрь ошхоналар тресті 14-ошхонасининг ишлаб чиқариш мудири.

Ҳамдамова Манзура — Куйбишев ошхоналар тресті 34-ошхонасининг ошпази.

Ҳидоятов Ҳикмат — Киров районпишчеторги 29-магазинининг старший сотувчиси.

Яхимович Вера Григорьевна — Фрунзе ошхоналар тресті 12-ошхонасининг ошпази.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Ленин ордени билан

Исақова Бусара — Чирчиқ горторги 1-магазинининг сотувчиси.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан

Ершова Мария Федоровна — Олмалиқ горторги магазинининг сотувчиси.

Мадаминов Мадаюп — Оҳангарон горторги магазинининг старший сотувчиси.

Ҳамдамова Муқаддам — Чирчиқ горторги 42-магазинининг сотувчиси.

«Ҳурмат белгиси» ордени билан

Абдураҳмонова Қумри — Чирчиқ горторги 45-магазинининг сотувчиси.

Батикова Евросинья Михайловна — Олмалиқ умумий овқатланиш тресті 11-ошхонасининг ошпази.

Геталова Надежда Сергеевна — Оҳангарон горторги магазинининг мудири.

Ермичев Иван Федорович — Чирчиқ горторгининг директори.

Печерина Александра Васильевна — Ангрен горторги ошхонасининг ошпази.

Сирожиддинов Нуриддин — Бекобод горторги 35-магазинининг мудири.

Яхёева Раҳима — Янгийўл горторги магазинининг сотувчиси.

«Шавкатли меҳнат учун» медали билан

Абдулҳаева Қумри — Олмалиқ горторги 4-магазинининг сотувчиси.

Зокирова Альбина Саматовна — Олмалиқ горторги 4-магазинининг старший сотувчиси.

Туаршева Мария Комурзовна — Бекобод горторги магазинининг мудири.

«Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан

Байдакова Анна Алексеевна — Олмалиқ умумий овқатланиш тресті 12-ошхонасининг ошпази.

Боқиева Анна Абдуллаевна — Ангрен горторги магазинининг сотувчиси.

Васькина Екатерина Владимировна — Чирчиқ умумий овқатланиш тресті кафесининг ошпази.

Дорохина Анна Кузьминична — Янгийўл горторги 2-ошхонасининг ишлаб чиқариш мудири.

Мавлонов Абдулла — Олмалиқ горторги 19-магазинининг ишчиси.

Собко Алексей Михайлович — Бекобод горторгининг директори.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

Ленин ордени билан

Дадажонов Мамажон — Қўқон горпишчеторги 55-магазинининг мудири.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан

Сучкова Александра Павловна — Фарғона горпромторги 1-магазинининг старший сотувчиси.

Ёқубов Ҳабиб Раҳматуллаевич — «Гастроном» магазинининг бўлим мудири.

«Ҳурмат белгиси» ордени билан

Ғафурова Файзинисо — Қўқон горпромторги универмагининг секция мудири.

Глухова Юлия Петровна — Фарғона горпишчеторги 7-магазинининг старший сотувчиси.

Долгов Александр Наумович — Марғилон умумий овқатланиш тресті ошхонасининг ошпази.

Каримов Тоштемир — Марғилон горторги 7-магазинининг мудири.

Мамадалиева Эргашой — Фарғона умумий овқатланиш тресті 14-ошхонасининг ошпази.

Нишонов Ҳамид — Киргили горторги магазинининг мудири.

«Шавкатли меҳнат учун» медали билан

Гизатуллина Равза Зиннатовна — Фарғона горпромторги 33-магазини мудирининг ўринбосари.

Дадажонова Ханифа — Қўқон горпишчеторги 70-магазинининг старший сотувчиси.

Эшонбобоев Аминжон — Қўқон умумий овқатланиш трестининг директори.

Қурбонов Раҳмон — Қўқон горпромторги 33-магазинининг старший сотувчиси.

Пушкина Нина Осиповна — Киргили горторги 11-ошхонасининг ошпази.

Холматов Мамадали — «Узкультторг» Фарғона областлараро базаси омборининг мудири.

«Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан

Абитов Зубеир Феттаевич — Фарғона горпишчеторгининг бош бухгалтери.

Қодиров Абдулла — область савдо бошқармасининг бошлиғи.

Колесников Николай Иванович — область савдо бошқармасининг бўлим бошлиғи.

Муҳиддинова Мақсуда — Фарғона горпишчеторги 27-магазинининг старший сотувчиси.

Сайфуллин Маҳмуд Рақибович — Қўқон горпишчеторгининг директори.

Фармонова Бувишхон — давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси.

Ҳасанхўжаев Маъруф — Марғилон горторги 2-магазинининг старший сотувчиси.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан

Рўзметова Султонпошша — Хива горторги 9-магазинининг мудири.

«Ҳурмат белгиси» ордени билан

Абдураҳимова Айман — Урганч горторгининг старший товароведи.

Қаландаров Соли — Урганч умумий овқатланиш тресті «Хоразм» ресторанининг ишлаб чиқариш мудири.

«Шавкатли меҳнат учун» медали билан

Кливлеева Дилбар Иброҳимовна — «Узторгодежда» Хоразм область базаси бошқарувчисининг ўринбосари.

Саурова Онажон — Урганч горторги 3-магазинининг старший сотувчиси.

«Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан

Эшматов Шарип — Урганч умумий овқатланиш тресті 2-ошхонаси ошпазининг ёрдамчиси.

Машарипова Гавҳар — Урганч горторги 25-магазинининг старший сотувчиси.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан

Сейтекова Тозагул — Нукус горторги универмагининг старший сотувчиси.

«Ҳурмат белгиси» ордени билан

Исмоилов Ўразбой — Нукус горторги кафесининг ишлаб чиқариш мудири.

Қурбонниёзова Гулзода — Хўжайли горторги 1-универмагининг бўлим мудири.

«Шавкатли меҳнат учун» медали билан

Аметова Гулой — Нукус горторги универмагининг старший сотувчиси.

Полвонов Абдулшарип — Хўжайли горторги ресторанининг ишлаб чиқариш мудири.

Салаев Саъдулла — «Узювелирторг»нинг Нукусдаги 16-магазин мудири.

«Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан

Солодилова Екатерина Дмитриевна — Нукус горторги 19-магазинининг сотувчиси.

Таспанов Қорлибой — Хўжайли горторги 23-магазинининг мудири.

Эрсандов Раҳимбой — Хўжайли горторги 2-магазинининг старший сотувчиси.

*) Боши газетанинг 22, 23 ва 24 июнь сонларида босилган.

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

ЖАВОБГАРЛИК

Ер тагидаги қафасда ётган асов йиртқичлар қутурган жониқвордек, ҳадеб шаҳримиз сатҳини ўйнатар экан, ҳамиша қалтираб турган ер устида қимирловчи Тошкентни «шаҳрилaрзон» дейишга шоирнинг ҳаққи бор эди, албатта! Бироқ бу таъбир, сўнгги икки ой мобайнида Тошкент аҳли кечирган ҳолатларни, эловли кундузларни ва бетинч кечаларни изҳор қилиб беролмайди, асло беролмайди! Тошкентлик, яъни: сиз ва биз азиз ҳамшаҳрим, билаклари ва тилаклари қалтирамаган азмкор ва иродали бир тоифанинг авлодимиз! Бизнинг шаҳримиз «шаҳрилaрзон» эмас, «шаҳримардон» деб аталишга кўпроқ лойиқдир.

Не ажабки, бу жанг оғир жанг бўлди! Табиатнинг ўзбошимча ва шафқатсиз лашкари шаҳримизга қарши уруш эълон қилди, яна тўғриси уруш эълон қилмасдан, тўсатдан, ногаҳоний равишда шабхун қилиб, энг маккор қўрбошидек кечаси билан уйларимизга ва уйқуларимизга, тинчлигимизга ва соатларимизга, ишимизга ва режаларимизга бостириб кирди.

Кўктераклар қуламади
Зарба текканда,
Пок тилаклар қуламади
Уйлар чўкканда.
Тошкентликнинг иродаси
Улуғ дастиёр.
Юртнинг барча шаҳарлари
Унга дўсту ёр.

Тошкентда зилзила бошлангандан буён ўтган икки ой мобайнида одамлар катта бир мактабдан, синов, асаб, чидам мактабидан ўтдилар, десам янглишмаган бўламан.

Тошкентлик, шу кунларда яна тўғриси, шу кечаларда ўзининг руҳий-маънавий устунлигини оламаро исбот қилди. Қадимий замон аҳли зилзила ҳодисаларини юз хил хурофий, хаёлий ёхуд диний бидъатлар билан тушунмоқчи бўлар эди. Шоирлар ва бахшилар эса бу ҳодисани ҳар хил сеҳрли, гўзал лекин пуч образлар билан ясантирар эдилар. Ер юзини шохида сақлаб турган ҳўкизнинг бошини тебратишидан ҳам ер қимирлар эди. Ер тагидаги жаҳаннамларнинг йўталидан ҳам зилзила пайдо бўлар эди. Одамларнинг дину шариат йўлидан адашиб бидъатга берилиши ҳам зилзилаларнинг «сабот»ларидан бири ҳисобланар эди.

Бугунги тошкентлик бу хурофий ва диний эътиқодлардан юқори туради.

Зилзила воқеасининг шоирлар дилига тескари тушган яна бир жиҳатини эслатиб ўтайлик. Асрлар давомида шоирлар ўз она ерини, туққан юртини тараннум этиб, бадиий санъатнинг энг шарафли вазифаларидан бирини — ватанпарварлик ҳиссини ғоят баланд пардаларга кўтарганлар. Биз — совет шоирлари, бу гўзал анъаналарни давом эттириб Ватан манзараларини чин кўнгилдан олқишладик ва шу билан ўз граждaнлик бурчимизни бажариб келдик. Ўзбек шоирларидан Тошкент ҳақида, унинг сўлим лавҳалари ҳақида байтлар тизмаган бирон кишини кўрсатиш амри-маҳолдир. Шулар жумласида мен ҳам бир неча йилимни сарф этиб Тошкент ҳақида махсус достон — «Тошкентнома»ни ёздим. Мен бу достонимда, тарихлар ва одамлар билан бир қаторда шаҳримнинг ерини-юртини, сувини-тупроғини, об-ҳавосини, чаман ва боғини мадҳ этиб осмонга кўтардим. Мен унинг ерини — жавоҳир, тупроғини олтин дедим. Хўш, бизнинг шу муҳаббатимизга, ихлос ва садоқатимизга бу ер нима билан жавоб берди? Уйларимизни хароб, дилларимизни хуноб этгани биланми? Бу — сен, умринг бўйи меҳр қўйиб, хизмат қилган севгилинг, кутмаган маҳалингда қайрилиб сенга бир тарсаки шапалоқ туширишига ўхшамайдими? Ҳа, албатта, ўхшайди. Лекин, ўхшаса нима қилибди? Севган кишингнинг жабру жафосига бардош бериб муҳаббатда вафони намоён қилдиришга бизни ҳаёт устозлари, ишқ котиблари, садоқат куйчилари доимо ундаб тургани эсимизда-ку, ахир! Табиатнинг, она ернинг ҳам шу мусибатли «шўх қарашма»ларига сабр ва ҳавсала билан, ва биринчи навбатда ақл ва идрок билан чидашимиз лозим. Чунки, унинг бу «ўйинлари» бизга нисбатан ғаразгўйлик ва қасд эмас, балки аллақандай чуқур ички курашларнинг ғайри ихтиёрий бир намойишидир. Биз шу билан ўз еримизга, шаҳримизга бўлган муҳаббатимизга бир қатра ҳам футур етказишга ҳақимиз йўқ. Чунки, бу тупроқ бизнинг жонажон Ватанимиздир.

Яна шу томони ҳам аниқки, инсоннинг ва умуман бир халқнинг ва нари борса бутун бир жамиятнинг матонати, асллиги, олижаноблиги ва ҳаётчанлиги кескин синовларда, қаттиқ машаққат ва мусибатларда исбот ва намоён бўлади. Чунончи, биз ўз ошноларимизни, қўни-қўшниларимизни, ҳамкуй, ҳаммаҳаллаларимизни озми-кўпми неча йиллардан бери билиб келамиз. Лекин, зилзила имтиҳонлари бир нарсани аён кўрсатдики, бизнинг ҳамшаҳарларимиздаги баҳамжиҳатлик ва саховат хислатлари, уларнинг кўнглидаги яхшилик, ёруғлик ва илиқлик хосиятлари бизлар баъзан ўйлаганимиздан кўра кўпроқ ва чуқурроқ илдизларга эга эканлар. Майда-чуйда гиналарнинг, бемаъни ғаразгўйликларнинг пуч ва ўткинчи бир ҳолат эканини оғир синов кечаларида маҳкам англаб олган одамлар чинакам дўстлик, иноқлик, иттифоқчилик туйғуларига тан бериб бу олижаноб хислатларни ҳар ким ўзида топишга, агар улар куртак ҳолида бўлса уларни яшнатишга бел боғладилар.

Масалан, мен ўн йилдан бери, аллақандай бачки сабаблар билан бири-бирларидан аразлашиб гаплашмай келган икки қўшнини танир эдим. Ишонасизми, зилзила таҳликаси туғилган кечаларда мен бу икки оила аъзоларини бир чодирда кўп меҳрибон ва иноқ турганини кўриб ҳам ҳайрон бўлдим ва ҳам хурсанд...

Албатта, зилзила қанчалик ўткинчи ва муваққатий ҳодиса бўлмасин, у тўғрида ёзиш, замонанинг иссиқ нафаслари билан бу аламли, лекин мардонавор кунларнинг харитасини чизиш, хулласи калом зилзила мавзуини бадиий воситалар билан акс эттириш адабиёт ва санъат арбобларининг шарафли вазифасидир. Яширин офатга қарши азмкорлик ўрнакларини, курашнинг конкрет эпизодларини, одамлар хулқу ахлоқининг реалистик намуналарини, мотам ва умиднинг бири-бирига омухта бўлиб ҳаёт, тақдир, ўтмиш ва келажак ҳақида чуқур фалсафий тафаккурнинг ҳикматли нуқталарини кутади санъаткорлардан халқимиз!

1902 йил декабрь ойида Андижон зилзиласи рўй берганида у даврнинг деярли ҳамма таниқли шоирлари бу ҳодисага бағишлаб асарлар яратдилар. Бу шоирлардан ҳар бири ўз дунёқараши доирасида бу фалокатга ўз муносабатларини кўрсатганлар. Масалан, шоир Насимий Андижон аҳлининг фожиасини катта ҳамдардлик ҳислари билан тасвирлаб берган эди:

Якпора ер қимирлаб тоғларни
узди тоблаб,
Остида қолди йиғлаб бечора
андижонлик!
Отхоналарда оти, қўйрга
йўқдир шоти,
Қуриб аларни зоти, бечора
андижонлик!

Бечора андижонлик! Насимий ўз шеърида бу таъбирни радиф қилиб қўлланиши тасодифий эмас. Чунки, бу таъбирда асримиз бошида умуман Фарғона ва хусусан Андижон фуқаросининг ачинарли вазияти яққол акс этган: «Бечора андижонлик!!!» Аммо бугун сиз бирон хатда, ё шеърда ёки расмий қарорларда «бечора тошкентлик» деган афсус аралаш мурувват тўлган бу сўзни учратмайсиз. Йўқ! «Бечора тошкентлик» эмас, биз ҳар доим «мард тошкентлик», «азмкор тошкентлик», «диловар тошкентлик» деган таҳсинларни эшитиб келдик шу сўнгги икки ой мобайнида! Бу икки хил баҳода ва таъбирларда икки давр, икки система, икки тузум ўз аксини топган десак янглишмаймиз!

Ўтмиш даврларда зилзила, очарчилик, вабо, тошқин каби табиий фалокатлар вақт белгиловчи чекдай халқнинг зеҳнига сингиб кетар эди. Фалончи қачон ўлган? Фалон ҳожи қачон Макатулла зиёратига кетган эди? Фалончи қачон тўй қилган эди? Бу саволларга тахминан жавоб берилиб, масалан: вабо йилида ёки зилзиладан икки йил кейин, ёхуд очарчилик йилидан бир йил бурун деган мужмал «справка»лар берилар эди. Шунда ўша офатларнинг санасини аниқлаш учун бўлак манбаларни ахтариб юриш керак эди.

Эҳтимол, эл ўртасида, бизнинг шаҳримизда ҳам маълум воқеаларни зилзила йили билан боғлаб «бу иш Тошкентда катта зилзила юз берган йилда бўлган эди» деб қўйишар ҳам. Чунки, бундай фавқулодда балойи-азим халқ зеҳнида миxха бўлиб қолади.

Лекин, бир неча йиллар ўтиб ҳамма жароҳатлар битиб офатлар эски тушдек унутила бошлагандан кейин ҳаётимиздаги воқеаларнинг асл омили биринчи ўринга чиқади ва энди одамлар хонаси келганда: «Менинг ўғлим Бахтиёр XXIII съезд кунларида туғилган эди», ёки «Бу иморат XXIII съезд бўлиб ўтган йилнинг кузида солинган эди» деб қўя қоладилар.

Зилзила, бўрон ва тошқинлар ўтиб кетиб унут бўлади, лекин партиямиз съездининг тавсиялари ва қарорлари эса ҳаётимизнинг ва фаолиятимизнинг ижодий илҳомбахш негизи сифатида халқларимизни улуғ истиқбол уфқларига етаклаб борғусидир.

Ҳа, тарих зинапоясида 1966 йил зилзила йили эмас, коммунистларнинг йигирма учинчи съезди йили бўлғусидир.

Биз ҳаммамиз, қардош халқлар билан биргаликда янги Тошкентни қураётирмиз. Бадкирдор офатларнинг зуғумига ва хиёнаткорона хужумларига жавобан биз илгаригидан ҳам обод, нафис, гўзал, ихчам, шинам, ёруғ, кенг, соғлом, тоза, покиза Тошкентимизни барпо қиламиз. Албатта бизнинг меъморларимиз ва шаҳарсозларимиз фақат ернинг қимирлашига радду бадал бериш нуқтаи назаридангина эмас балки бўлғуси шаҳарнинг эстетик, бадиий, маиший ва маданий талабларини ҳам эътиборга олиб иш қилурлар деган умиддамиз. Яккиликка, завқсизликка, бесўнақайликка барҳам берамиз десак меъморлар, рассомлар, ҳайкалтарошлар, шоирлар, иморатсозлар, олимлар бир ёқадан бош чиқариб аҳллик билан ишламоқлари фарз... Меъморлар лойиҳаларини тузсинлар, иморатсозлар бу лойиҳаларга қараб бинолар қаддини кўтарсинлар, рассомлар эса иморатларни, кўчаларни, боғларни безасинлар!...

Шоирлар-чи? Уларнинг вазифаси нима бўлади? Улар ўзларининг шоирлик бурчини адо этиш билан бирга, яъни буюк маъракани тараннум этиб шеърхонлар дидини нозиклаштириш билан бирга адиблар, тарихчилар, этнографлар, жуғрофиюнлар, тилчилар билан маслаҳатлашиб кўчаларга, мактабларга, боғларга, кинотеатрларга, ресторанларга, майдонларга, фонтанларга, магазинларга, меҳмонхоналарга, хиёбонларга, кўприкларга, ирмоқларга, ҳовузларга ном қўйишда катта хизмат қилишлари мумкин. Ахир кўча ё бирон муассасанинг нима деб аталиши бадиий китобнинг сарлавҳасидек ёхуд кишининг фамилиясидек аҳамиятга эга-ку!

Республикамизнинг барча ёзувчилари XXIII съезд қарорларини амалга ошириш бобида ҳамма меҳнаткашлар қаторида ўзларини сафарбар деб ҳисоблайдилар.

Совет ёзувчиси, умуман олганда, ҳамиша ўз меҳнати учун халқ олдида масъулият сезиб келган ижодкордир.

Лекин бу етарли эмас! Биз, — кенг ва маънавий маънода, — жаҳоннинг тақдири учун, совет халқининг ва совет кишисининг шаъни, шавкати ва омонлиги учун ўзимизни жавобгар деб ҳис этишимиз лозим. Биз, ҳар қайсимиз ўзимизни «Ўзбек халқининг масъул шоири», «Халқнинг масъул адиби», «Халқнинг масъул драматурги» деб ҳисобласагу бу ғалати унвонни ҳеч қандай дабдаба билан жар солмасдан, ўз дилимизга туйиб, кундалик ишимизнинг ҳар бир сониясида шу виждон жавобгарлигини сезсак!

«Масъул шоир!» бу буюк мансаб, бироқ, — худо кўрсатмасин, — бу шарафли мансабни тўралаштириб расмий лавозим маъносида тушунмайлик, алҳазар!

Шифокорлар минбари

СОҒЛИҚ—БАХТ!

Ёз кунлари куннинг исиб кетиши натижасида кишилар кўп сув ичади. Тоза сувни яъни водопровод ёки қайнатилган ариқ сувини истеъмол қилиш — организм талабини қондириш соғлиқ учун зарурдир. Баъзан бу қоиданинг бузилиши ёки бошқа сабаблар натижасида ёз вақтларида юқумли ичак касалликлари кўпаяди. Биз бу мақоламизда ана шундай касалликларнинг олдини олиш учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида фикрлашамиз.

Юқумли ичак касалликларига қорин тифи, А ва Б паратифлари, дизентерия, гастро-энтерит ва бошқа касалликлар киради. Бу касалликларда асосан беморнинг ингичка ва йўғон ичаклари зарарланади. Лекин касаллик киши ҳаёти учун муҳим бўлган органлар — юрак, жигар, қораталоқ, марказий нерв системаси ва бошқаларга таъсир этади. Касаллик зарарли микробларнинг сув ёки овқат билан бирга организмга оғиз орқали киришидан пайдо бўлади. Касалликнинг бошланиши, ўтиши ва ҳатто унинг асоратлари киши организмини касалликка қарши кураш қобилиятига қараб ҳар хил бўлиши мумкин.

Касаллик фақат шундай касал билан оғриган беморлардан ёки оғриб тузалган кишилардан юқади. Улар ўзларидан жуда кўп миқдорда микробларни ташқарига чиқарадилар. Шунинг учун ҳам юқумли ичак касалликларини санитария ва гигиена қоидаларининг бузилиши натижасида келиб чиқадиган касаллик дейилади.

Буларнинг ичида ўзини оғир ўтиши ва кишини узоқ вақтгача соғлиғини, иш қобилиятини йўқотиб қўядиган ҳамда оғир асоратлар қолдирадигани — қорин тифи касаллигидир. Касаллик асосан микроблар билан зарарланган сувни истеъмол қилишдан пайдо бўлади. Ёки идиш-товоқларни шундай сув билан ювиш ва ҳўл меваларни истеъмол қилишдан олдин ифлосланган сув билан чайилгандан сўнг ейилганда касаллик юқади.

Микроблар киши организмига фақат оғиз орқали кириб ингичка ичакда кўпаяди ва ўзидан заҳарли моддалар — токсинлар айириб, организмни заҳарлаб боради. Микробнинг организмга киришдан бошлаб касаллик бошланғич белгиларининг пайдо бўлишига қадар бир-уч ҳафта вақт ўтади, бу эса касалликнинг яширин даври деб аталади. Касаллик белгиларидан бош оғриш, лоҳаслик, иштаҳанинг йўқолиши, баъзан қоринннинг шишиши ва оғриши, икки-уч кун давомида ич кетиши каби ҳоллар содир бўлади. Ҳарорат 37 яримдан 38,5 — 39 даражагача кўтарилади.

Қорин тифи касаллиги оғир, ўрта ва енгил формада ўтиши мумкин. Касалликнинг енгил формасида беморлар ўзларини «ошқозоним бузилган» деб ўйлаб касалликни оёқ учида ўтказиб юборадилар. Аммо бориб-бориб ичакдаги ярадан қон оқиши ва ичак тешилиши мумкин.

Паратиф касаллиги ҳам қорин тифига ўхшаб ўтади. Қорин тифи ва паратиф касалликлари асосан микроб билан зарарланган сувдан, шунингдек ифлос қўллардан ва пашшалар воситасида юқади. Оқар сувларни ахлат, мағзава, ювиндилар билан ифлослантириш касалликнинг тарқалиб кетишига сабаб бўлади. Шундай сувлар қайнатилмасдан ичилса ёки идиш-товоқ, ҳўл мева ювилиб истеъмол қилинса касаллик юқади. Микроблар қудуқ, ҳовуз, кўлмак сувларда бир ойгача, оқар сувда 5-10 кун, сутда тўрт ойгача яшайди. Баъзан қишлоқ жойларда полиз экинларидан юқори ҳосил олиш мақсадида зарарсизлантирилмаган нажаслардан ўғит сифатида фойдаланадилар. Унда бўлган жуда кўп микроблар, шу жумладан қорин тифи, паратиф микроблари ҳам сабзавот ва меваларни зарарлайди. Ёз вақтларида кўп учрайдиган касалликлардан бири дизентериядир. Микроб организмга фақат оғиз орқали кириб касалликнинг бошланғич белгилари пайдо бўлгунича 3-5 кун вақт ўтади. Дизентерия касаллиги — оғир, ўрта, енгил формаларда бўлади.

Касаллик қорин тифи оғриғи билан бошланиб, тез-тез ич кетиб туради. Суткада 5-6 мартадан то 15-20 мартагача, баъзан шиллиқ ва қон билан бирга келади. Шунингдек бош оғриб, тана температураси кўтарилади, оғзи қурийди, киши дармонсизланади. Касал ўз вақтида врачга мурожаат этса, пухта даволанса 7-10 кунда тамоман тузалиб кетади. Кўпинча дизентерия енгил формада учраб, қорин бир оз оғриб туриши ва бир неча кун 3-5 мартадан ич кетиши, температура кўтарилиши мумкин.

Юқорида айтилгани сингари бундай беморлар «меъдам бузилди» ёки «ёмон овқат еб қўйибман» деб врачга бормасдан ўзларини ўзларича «даволаб» катта хатоларга йўл қўядилар. Вақтида врач қўлида даволанмаслик натижасида касаллик сурункали формага ўтиб кетади ва бемор ўзидан жуда кўп микробларни айириб, бошқаларга юқтиради. Шунинг учун ҳам дизентерия касаллиги ифлос қўл касаллиги дейилади.

Иссиқ иқлим шароитида гастро-энтерит, энтро-калит касалликлари ҳам кўп учраб туради. Бу касалликларда ҳам қайт қилиш, ич кетиши, қорин оғриши каби белгилар бўлиб, бундай касалликлар ҳам микроблар воситаси билан пайдо бўлади.

Юқумли ичак касалликлари кўпайиб кетмаслиги учун ўз вақтида врачга мурожаат қилиб, даволаниш зарур. Бундай касалликларнинг кенг тарқалишига пашша сабаб бўлади. Улар ахлат, ифлос жойларга қўниб, улардан озиқланиб хартумчаси ва туклари орқали жуда кўп касалликларнинг микробларини шу жумладан қорин тифи, паратиф, дизентерия ва бошқа юқумли касалликларнинг микробларини ташийдилар. Пашшалар иссиқ иқлим шароитида ҳар 7-8 кунда урчиб, янги пашша пайдо қилиб туради. Шунинг учун ҳовли-кўчаларда ахлат тўпланиб ётмаслиги керак. Касаллик ташувчи пашшаларга қарши фақат ёзда эмас, балки ҳамма фаслда узлуксиз кураш олиб бориш керак.

Ҳар қандай касалликдан сақланиш ва унинг олдини олиш учун санитария-гигиена қоидаларига риоя қилмоқ зарур.

Д. АБДУРАСУЛЕВ,
профессор.
А. ИБОДОВ,
медицина фанлари кандидати.

Турли МАМЛАКАТЛАРДА

АПН ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ЧАҚИРИЛМАГАН МЕҲМОНЛАР

КОПЕНГАГЕН. (АПН мухбири). Данияда мамлакатнинг ҳукмрон доиралари билан Ғарбий Германия милитаристлари ўртасидаги ҳамкорликка қарши чиқишлар кучаймоқда. Оденсе кўчаларида бундесмарине кемаларининг портга келганига қарши кўпминг кишилик намойишлар бўлиб ўтди.

Намойишлар Дания—Ғарбий Германия ҳарбий ҳамкорлигига қарши умумдания комитети томонидан ташкил қилинди. Оденсе портида намойишчилар чақирилмаган меҳмонларнинг туёғини шиқиллатиб қолишларини талаб қилувчи варақалар тарқатдилар.

АБРАХАМ ФИШЕРГА ОЗОДЛИК БЕРИЛСИН

ОСЛО. (АПН мухбири). Норвегиядаги «Жанубий Африка аҳолисига ёрдам фонди» ташкилоти Жанубий Африка Республикаси халқларининг озодлиги учун оташин курашчи Абрахам Фишер сурати солинган откриткалар сотиш кампаниясини ўтказа бошлади. Абрахам Фишер ирқчилар суди томонидан умрбод қамоққа ҳукм қилинган эди.

Жанубий Африка ҳокимиятининг қонунга хилоф ҳаракатларига қарши норозилик билдирилган бу откриткалар Жанубий Африка Республикасининг бош министри Фервурдга жўнатиш учун мўлжалланган. Улар мамлакатдаги барча киоскаларда сотилмоқда. Откриткаларни сотишдан келган маблағлар Жанубий ва Жануби-Ғарбий Африкадан қочганлар эҳтиёжини қоплашга сарфланади. Ослода бу кампанияга Норвегия студентлар иттифоқи раҳбарлик қилмоқда.

Шу билан биргаликда мамлакатда Абрахам Фишерни озодликка чиқариш тўғрисидаги талаблар билан Жанубий Африка Республикаси юстиция министри Форстерга юбориладиган телеграммага имзолар тўпланмоқда. Телеграммага Норвегия Олий судининг раиси Терье Волд, Олий судининг собиқ раиси Паал Берг, профессор Фреде Кастберг, Олий суд аъзоси Рольф Кристоферсен ва бошқалар қўл қўйганлар.

СИНФИЙ КУРАШ

АНГЛИЯ

Денгизчилар Миллий касаба союзининг бош секретари Уильям Хоггартни Вильсон билан суҳбатлашиш учун Англия бош министри қароргоҳига чақирдилар. Англия савдо флотининг бир ойдан кўпроқ давом этаётган забастовкасини тўхтатишга уриниб, Хоггартга яна тазйиқ қилинган бўлса керак, деб фараз қилмоқдалар. 25 мингдан ортиқ иш ташловчи иш ҳақининг оширилиши ва иш ҳафтасининг камайтирилишини талаб қилмоқдалар.

ГРЕЦИЯ

Греция банк хизматчиларининг тўрт кун давом этган забастовкаси ғалаба билан тамомланди. Ҳукумат уларнинг манфаатларини камситувчи моддаларни ўзининг қонун лойиҳасидан чиқариб ташлашга мажбур бўлди. Банклар яна ишлай бошлади.

Мамлакатдаги почта хизматчиларидан 6 минг киши 48 соатлик забастовка эълон қилдилар.

НИКАРАГУА

Ушланиб қолинган иш ҳақининг тўланишини талаб қилаётган Никарагуа ўқитувчиларининг забастовкаси бир ҳафтадан бери давом этмоқда. Умумий забастовкага айланган шу ҳаракатда мамлакатдаги ўқитувчилардан 6 минг киши қатнашмоқда. (ТАСС).

КУЛДАН ОЛТИН

Праганинг тор кўчаларидан бири. Ейилиб кетган ғиштин зинапоялар, биринчи қарашда алхимикнинг лабораториясини эслатадиган ажойиб заргарлик устахоналари. Бу ерда ишлаётган ҳар бир одамнинг тиззасида теридан тикилган фартукни кўрасиз. Унинг бир учи столга қадаб қўйилган. Бу ердаги усталарнинг махсус иш кийими қанчалик эски бўлса, улар шунчалик қимматли ҳисобланади.

Олтин билан иш олиб бораётган пайтда қимматбаҳо ушоқлар кўзга кўринмаган ҳолда верстакка тушади, асбобларга, кийим-кечакка ёпишади. Айниқса шимларнинг манжетида, пайпоқларда, ботинкаларда, сочларда, полда кўплаб олтин тўпланиб қолади; ҳатто деворларга ва устахонанинг шипига ҳам у-бу нарса ёпишади. Ахир қимматбаҳо зойлин йўқолиб кетармиди!

Кийим-кечакни, қўлларни ва хонани ювишади-ю, сувини махсус идишларга қуйишади. Идиш тагида пайдо бўлган лойқани яна бир марта ювиб, олтин олишади. Полга, ҳўл қириндн сепиб, чанг йиғиб олинади ва сўнгра куйдирилади. Унинг кулидан ҳам яна олтин олинади.

Ҳатто мўрилардан чиқаётган тутун ҳам олтинни ушлаб қоладиган фильтрлар орқали ўтади.

Кулдан қандай қилиб олтин олишади? Бунинг ҳеч қандай мураккаб жойи йўқ. Кул плитанинг устига юпқа қилиб ёйилади; магнит ёрдами билан унинг орасидан пўлат ва темир игналар, кнопкалар, метал садафлар ва бошқалар олиб ташланади: сўнгра кул махсус тегирмонга солиниб, бир неча бор элакдан ўтказилади, то упа бўлиб кетгунга қадар шундай қилинади: худди ана шу упадан кичик-кичик қуйма олтин тайёрланади. Устахонада вақти-вақти билан кул тўлдирилган қоғоз қоплар саф тортиб турганини кўриб қоласиз. Сиз қандай деб ўйлайсиз; бир тонна кулда қанча олтин бўлиши мумкин? Борингки, 300, майли 500 грамм дейсизми? Йўқ, анча кўп. Устахона ходимлари темир сандиқни очиб, сизга оддий эмалланган тоғорани кўрсатишади, унда эса оғирлиги 10 килограмм келадиган қуйма олтинни кўрасиз! Мана сизга бир тонна кул...

(«НЕДЕЛЯ»дан).

ИСПАНИЯЛИК ЗЎРАВОН

Утрехт шартномаси 1713 йилда имзоланган эди. Бугунги кунда дипломатик мунозараларга сабабчи бўлаётган бирорта ҳам ана шундай қадимий битимни топиш мумкин бўлмаса керак.

Утрехт шартномасига биноан Испания мероси деб аталмиш бойлик учун урушга чек қўйилган. Гибралтарга Англия ҳукмронлиги тикланган эди. Шундан бери 250 йилдан кўпроқ вақт ўтди. Энди Испания ана шу битимни қайта кўриб чиқиш ва Гибралтарни ўз ихтиёрига топширишни талаб қилмоқда. Бу талаб, жумладан май ойининг иккинчи ярмида Англия ташқи ишлар министри Стюарт билан Испания ташқи ишлар министри Кастиэль ўртасида Лондонда ўтказилган музокараларда муҳокама қилинди.

Ташқи ишлар бўйича давлат министри Айрин Уайт хоним парламентда сўзга чиқиб, Англиянинг бу масала юзасидан нуқтаи назарини қуйидагича баён этди:

— Биз Гибралтарга бўлган ҳуқуқларимиз тўғрисида ҳеч қандай шубҳа қилмаймиз. Бу масала музокаралар давомида тилга олишга ҳам арзимайди.

Табиийки, музокараларнинг иштирокчилари ана шундай кескин қарама-қарши фикрларда бўлганликлари сабабли бирор битимга кела олмадилар. Испания ташқи ишлар министри нишонни бошқа томонга бурди.

Июнь ойининг бошида Испания ташқи ишлар министрининг вакили Англия билан ўтказилган музокаралар натижаси тўғрисида Вашингтонни хабардор қилиб қўймоқ учун Қўшма Штатларга жўнаб кетди. «Мутлақо равшанки,— деб ёзади Францияда чиқадиган «Фигаро» газетаси шу муносабат билан,— Мадрид Вашингтонни ҳам ўз ўйинига тортишга ҳаракат қилаётир. Шундай тахминлар ҳам борки, франкочилар ҳокимияти НАТОга кириш тўғрисидаги таклифлари билан Вашингтонни қизиқтиришга тайёрланмоқда. Бунинг эвазига Мадрид ўзининг Гибралтарга бўлган талаблари Қўшма Штатлар томонидан қўллаб-қувватланишига умид боғламоқда. «Гибралтар аста-секин Испаниянинг дипломатик фаолиятидаги асосий масалалардан бири бўлиб қолиши турган гап», деб ҳисоблайди «Фигаро».

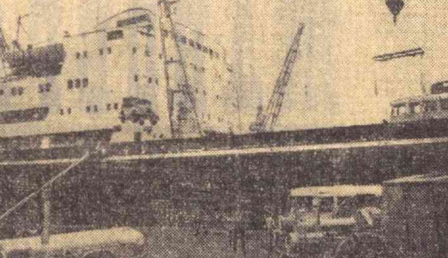

СССРнинг Туркия билан савдо алоқалари тобора кенгаймоқда. 1966—1967 йилларда ҳар иккала мамлакат ўртасида савдо-сотиқ ҳажми қарийб икки баравар ошади. Совет Иттифоқи Туркияга машина ускуналари, цемент, химиявий ўғитлар ва бошқа товарлар етказиб беради. Суратда: Стамбул портида Совет кемаси «Белорецк» бортидан «ГАЗ-69» маркали автомашиналар туширилмоқда.

Н. Кудряшев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ҲАММОЛЛИК

Бразилия саноатини бошқариш бўйича доимий группанинг раиси Виторио Ферраз Вашингтонда 20 кун юриб келгандан кейин шундай баёнот берди:

— Олти ойдан кейин Бразилия Вьетнамдаги урушда фойдаланиш учун Қўшма Штатларга қирғоқ соқчилиги катерларини етказиб бериши мумкин...

Ферраз дедики, Сеара штатида ҳарбий самолётлар ишлаб чиқарадиган авиация заводи қурилади. Бундай самолётлардан биттаси ҳозирнинг ўзидаёқ америкаликлар томонидан Вьетнамда партизанларга қарши уруш олиб боришда фойдаланилмоқда.

Бразилиянинг расмий доираларида бу планлар рағбатлантириляпти. Авиация заводи қурилиши тўғрисидаги лойиҳалар билан танишгач, планлаштириш министри Роберто Кампос Виторио Ферраз билан суҳбатда шундай деди:

— Самолётларни экспорт қилиш натижасида Бразилиянинг ташқи савдоси анча ўсади...

Бразилиянинг ўз ташқи савдосини кенгайтиришга бўлган қонуний ҳаракатларига ҳеч ким қаршилик кўрсата олмайди. Бироқ, шу нарса шубҳасизки, бунинг бошқа халқлар ғам-ғуссаси эвазига бойлик орттириш ва Вьетнам халқига қарши агрессияга ҳаммоллик ролини бажаришдан ташқари муносиброқ ва покизароқ йўллари йўқ эмас.

(«НОВОЕ ВРЕМЯ»дан).

ЕЛКАНГ ЕРГА ТЕГМАСИН, «ПАХТАКОР»!

СПОРТ ОБЗОРЧИСИНИНГ МУЛОҲАЗАЛАРИ

◆ ◆

Июль ойи яқинлашган сари футбол ҳақидаги мулоҳазалар вулқондек портламоқда, сув тошқиниdek тўлқинланмоқда, ер қимирлашдаги юқори балдек кучи ошиб бормоқда. Бутун дунё футбол федерациясининг президенти Стэнли Роуз яқиндагина Англия командасининг зўр рақиби Уругвай футболчилари пуллари етмай, Лондонга келолмасалар керак, деган фикрни айтган эди. Монтивидеодан хабар қилишларича, уругвайлик чиновниклардан бири бундай деган: «Уругвай командаси Англияга боради, пул берилади, акс ҳолда ҳукумат ағдарилиб ташланади».

Куни кеча Париждан бошқача хабар келди: Франция футболчилари учун мева, сабзавот ҳамда озиқ-овқат Англияга Франциядан келтирилади.

... Футбол оламидаги ана шундай хабарлар ишқибозларда катта қизиқиш туғдираётган бўлса ҳам, аммо «Пахтакор» — «Динамо» (Киев) учрашуви ҳозирги кунда проблемаларнинг проблемаси бўлиб турибди. Чунки иккита матонатли, кучли, рақибларни даҳшатга солувчи команданинг учрашуви неча ўн йиллардан бери диққат марказида туради. Бўлажак учрашувни Ўзбекистондагина эмас, Москва ва Ленинградда ҳам, Украина ва Белоруссияда ҳам, Қозоғистон ва Қирғизистонда ҳам кузатиб турибди. Спорт журналистлари ўз қалам ва қоғозларини тайёрлаб бу учрашув ҳисоботига қўйдиган сарлавҳаларини танлашмоқда. Ана шу жиҳатдан қараганда ўта ишқибоз, Тошкент педагогика институтининг ўқитувчиси М. Набихоновнинг фикри ўринлидир:

— Мени жаҳон чемпионати унча қизиқтирмайди. Чунки, СССР терма командаси мукофотли ўринга илиниши қийин. Бразилия, Англия, Испания командалари сингари командалар ҳар жиҳатдан етук. Мен учун жаҳон чемпионати 11 июлда эмас, 3 июлда — «Пахтакор» — «Динамо» учрашувида юз беради. Башарти, «Пахтакор» ана шу ўйинда ютса ёки учрашувни дуранг қилса учликка киради. Менга ишонаверинг!

«Пахтакор»нинг бу йилги ғалабаларини жуда кўп спорт мутахассислари ва ишқибозлар тасодифий равишда юз беряпти, деб тахмин қилиб юрган эдилар. Бу фикрлар тамоман чиппакка чиқди. Тасодиф бир ёки икки марта, борингки уч-тўрт марта юз бериши мумкин. Аммо, тасодиф ўн икки марта юз бермайди. Ўн икки мартадан бери Ю. Пшеничников эркин нафас оляпти, Б. Абдураимов қушдек енгил учяпти, дарвозабонни даҳшатга солувчи Г. Красницкий оғир карвонликдан кўчиб енгил ҳаракатда, В. Тожиров бутун майдон бўйлаб хўжайинлик қиляпти...

Хуллас, «Пахтакор»нинг ҳар бир ўйинчиси ҳақида ҳар қанча илиқ сўзлар айтилса оз, уларнинг ҳар бири ҳақида яхши очерк ёзилса соз бўлади.

«Черноморец» билан бўладиган учрашув четга чиқиб қолди, деб бўлмайди. Бу, ёмон команда эмас. Киевлик динамочиларнинг шон-шуҳратларини ҳатто чет элларга таратган В. Каневский, В. Лобановский, О. Базилевич сингари футболчилар ҳозир ана шу команда составида ўйнашяпти. Аммо омадданми, тарбияданми, ўқувданми «Черноморец» «Пахтакор»дан анча орқада боряпти. Анча орқада бора туриб жуда олдинга ўтиб олган командани ютиш нақадар лаззатли эканлигини одессалик спортчилар яхши ҳис қилишяпти. Ахир, ўз ҳамшаҳарлари — армия футболчиларининг қасдини ҳам бир йўла олиб кетиш жуда завқли бўлса керак!

«Пахтакор» буларни ҳам ҳисобга олади. Киев шаҳрининг аэропортидан бошларини баланд кўтариб автобусга ўтирадилар.

Бўлажак турда жуда қизиқ ҳодисалар юз бериши кутилмоқда. Москвалик «Спартак», «Крилья Советов»нинг елкасини ерга тегизса киевлик спортчиларга яқинлашади. «Пахтакор» «Черноморец»ни одатдаги учрашувлардагидек яхшилаб «эзса» бу ҳам пешқадамга етади. Энди гапни Олмаотадан эшитинг: Қозоқ футболчиларининг одати, феъли ҳаммага маълум. Жуда кучли командани ҳар қандай шароитда ютиши, ҳар қандай кучсиз командага ютқизиб қўйиши мумкин. Навбатдаги турда, яъни 27 июнда «Қайрат» «Динамо» (Киев)ни ўз майдонида қабул қилади. Қозоқ футболчилари 23 июнда Москвада охирги ўринни бир йўла мавсум охиригача «сотиб олган» команда — «Локомотив»ни мағлубиятга учратиб, москвалик торпедочиларга етиб олдилар. Ана шунинг ўзи уларнинг киевликларга «меҳмондўстлиги» қиладилар деган гапга ишонч туғдирмайди.

Яна «Пахтакор»га қайтайлик. Бутун майдон бўйлаб жуда эркин ҳаракат қилаётган командамиз футболчилари «Черноморец» спортчилари билан бўладиган учрашувда бўш келмасликлари аниққа ўхшаб қолди. Мен Биродар Абдураимов билан Юрий Пшеничниковни кеча Ульяновск шаҳридан қайтиб келаётганда аэропортда учратиб, Биродардан бўлажак учрашув ҳақидаги фикрини сўрадим: «Ўйин олдидан,—деди у,— оптимистик фикрлар айтиш жуда қийин. «Черноморец» билан бўладиган учрашув ҳақида ҳеч нарса демайман. Аммо, Киев шаҳрида ўтган йили 2:0 ҳисоби билан ютиб туриб, мағлубиятга учраганимиз ҳали-ҳали алам қилади. Бу йил, 3 июлда ана шундай воқеа юз бермаса, бизнинг кўтарилаётган поғонамиз асло камаймайди».

Елканг ерга тегмасин, «Пахтакор»!

В. МАҲКАМОВ.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистон территориясида ҳаво очиқ бўлади. Ҳарорат 30-35 даража, жанубда эса 39 даражагача кўтарилади. Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, кучсиз шамол эсиб туради. Кечаси 16-17, кундузи эса 32-34 даража иссиқ бўлади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.55 — Озодалик — соғлиқ гарови (рус.), 8.25 — Қўшиқлар, 9.30 — Музикали танаффус, 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож.), 10.30 — Симфоник сюиталар, 11.10 — «Элга хизмат — олиҳиммат», 11.25 — Чолғу куйлари, 12.15 — Концерт, 12.50 — Грузия радиоси эшиттириши. 13.30 — Қўшиқлар, 16.15 — Ёшлар учун, 17.20 — Уйғур куйлари, 18.10 — Урал халқ хори, 18.30 — Совет киноси куйлари, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — Музикали салом, 20.30 — Эстрада ансамбллари, 21.20 — Пахтакорлар учун концерт, 21.55 — Озодалик — соғлиқ гарови. 22.10 — Эстрада концерти, 23.10 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўқув программалари бўйича консультация

11.30 — **Химия бўйича** (ўзбек ва рус тилларида).

12.40 — **Математика бўйича** (ўзбек ва рус тилларида).

13.50 — **Математика бўйича** (рус тилида).

17.00 — **Денгиз, сен билан** (ўзбек тилида).

17.35 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида).

Рус тилида: 17.55 — **Чех эстрадаси,** 18.40 — **Лебедевга қарши Лебедев** (бадиий фильм).

20.10 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 20.15 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи** («Ёшлик» студияси). 21.05 — **Концерт.**

21.45 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Етти азамат — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (кундуз соат 1, 4 ва кеч 7 да).

Итоаткор қиз — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва кеч 6 да). «ДРУЖБА» (кеч 10 да).

Бу телба дунё — НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Хўроз — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Салом, бу — мен! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Денгиз мушуги (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да). **Бир марта картошка, икки марта картошка** (кеч соат 6 ва 8 да) — «МОСКВА».

Том тоғанинг кулбаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Жунгли қизи — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Жаноб 420 — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч 8 да).

Кузнинг сўнгги ойи — «ЮЛДУЗ» (кеч соат 7 ва 9 да).

Шовқин-суронли кун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 да).

Пеньковдаги воқеа — НАВОИЙ номли (кеч соат 9-40 минутда).

Бир йилнинг 9 куни — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да).

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

26 июнь кеч соат 7 яримда

СОВЕТ ЁШЛАРИ КУНИГА БАҒИШЛАНГАН

КАТТА

СПОРТ БАЙРАМИ

Программада: «Пахтакор» (Тошкент) — «Черноморец» (Одесса) командаларининг дублёр составлари ўртасида футбол, енгил атлетикачилар чиқиши, велосипед пойгаси, республика мотоэстафетасининг тантанали финиши, парашют билан сакраш ва бошқа спорт тадбирлари.

Мамлакат ва Ўзбекистоннинг етакчи спортчилари, СССР, Европа ва Жаҳоннинг рекордчилари қатнашади.

Тошкент маданий-оқартув техникуми

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА:

кутубхоначилик, клуб бўлимларига, музикадан мактабгача тарбия бўлимига (фақат кундузги бўлим)

1966/67 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум: **кутубхона, клуб ходимларини (бадиий ҳаваскорлик коллективлари раҳбарларини) ва болалар боғчаларининг музика тарбиячиларини тайёрлайди.**

Кундузги бўлимда ўқиш муддати: кутубхоначилик бўлимида — ўрта маълумотлилар учун 1 йилу 10 ой, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 10 ой;

клуб (бадиий ҳаваскорлик коллективларининг раҳбарлари) ва болалар боғчаларининг музика тарбиячилари бўлимларида — ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 4 ой, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 10 ой.

Сиртқи бўлимда ўқиш муддати: кутубхоначилик бўлимида — ўрта маълумотлилар учун 2 йил, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 4 йил;

клуб (бадиий ҳаваскорлик коллективларининг раҳбарлари) бўлимида — ўрта маълумотлилар учун 3 йил, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 3 йилу 6 ой.

Техникумга ўрта маълумот билан кирувчилар: рус тили ва адабиётидан (иншо), СССР тарихидан (оғзаки), ўзбек адабиётидан (ўзбек группалари учун) — иншо, клуб бўлимига кирувчилар ва музика тарбиячилари эса музика ва ашуладан ҳам имтиҳон топширадилар;

тўлиқсиз ўрта маълумот билан кирувчилар: математикадан (оғзаки) — кутубхоначилик группалари учун, рус тилидан (диктант), рус тили ва адабиётидан (оғзаки), клуб бўлимига кирувчилар ва музика тарбиячилари эса музика ва ашуладан ҳам имтиҳон топширадилар.

Техникум директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг асли, таржимаи ҳол, 3х4 сантиметр ҳажмида 3 та фотокарточка, 286-форма медицина справкаси, турар жойдан справка, ишловчилар учун — иш жойидан справка ва характеристика. Ҳарбий билет ва паспорт шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар 1 августгача қабул қилинади.

Сиртдан ўқувчилар учун кириш имтиҳонлари: икки муддатда: 15 июлдан 30 июлгача ва 5 сентябрдан 20 сентябргача ўтказилади.

Қабул қилинганлар ётоқ ва стипендия билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-95, Студентлар шаҳарчаси, қабул комиссияси (28-автобус, 7-трамвай, 8-троллейбуснинг «Студентлар шаҳарчаси», 38-автобуснинг «Райҳон» остановкаси).

1 июлдан

«Правда» газетасининг ярим форматида

ўзбек тилида

„Тошкент бинокори"

ва рус тилида

„Строитель Ташкента"

НОМЛИ КУНДАЛИК ГАЗЕТАЛАР ЧИҚА БОШЛАЙДИ

Бу газеталар Ўзбекистон пойтахтини тиклаш ва қуришда қатнашаётган барча бинокорларнинг меҳнати ва турмушини кенг ёритади.

Обуна баҳоси: ярим йилга — 3 сўм, бир ойга — 50 тийин.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа бўлимлари ва узелларида, шунингдек иш жойидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

«Тошкент бинокори» ва «Строитель Ташкента» газеталарига обуна бўлинг!

Марказий олий ўқув юртларига конкурссиз кириш учун

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ИНСТИТУТИДА

маҳаллий миллат кишиларидан 1966 ўқув йилига

СТУДЕНТЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Аризалар ҳозирдан 31 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 15 августгача олинади.

Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар-100, 2-Виборг кўчаси, 5-уй. Телефон 5-92-89.

«УЗГЛАВЛЕСРАЗНОСНАБСБИТ» РЕСПУБЛИКА БАЗАСИГА

сваркачилар, ёрдамчи ишчилар, юкчилар, склад мудирлари, слесарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Шота Руставели кўчаси, 2-Салор проезд, 2-а уй. Телефон 5-05-97.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»ГА

Бош бошқармада, қурилиш трестлари, ихтисослаштирилган трестлар ва бошқармалар аппаратида ҳамда қурилиш объектларида ишлаш учун саноат ва граждан бинолари қурилишига доир **инженер-техник ходимлар, инженерлар: механиклар, электриклар, механизатор-ишчилар, шоферлар, қурилиш ихтисосларидаги ишчилар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 6-квартал, 182-мактаб биносида кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (32, 48-автобус, 2, 11-троллейбуснинг «Ётоқхона» остановкаси, 11, 9-трамвайнинг «Қатортол» остановкаси).

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ — 142. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 06527.